

Навчально-методичний посібник з викладання української мови

рівня А1 для дітей

Interreg
NEXT Румунія-Україна

Співфінансується
Європейським
Союзом

ASSOCIATION
OF UKRAINIAN REGIONS
FOR THE DANUBE STRATEGY

«Покращення доступу до освіти в прикордонних регіонах як важливий фактор соціалізації та інтеграції в ЄС», (ROUA00342).

www.ro-ua.net.

Програма Interreg VI-A NEXT Румунія-Україна 2021-2027 фінансується Європейським Союзом і співфінансується країнами, які беруть участь у Програмі.

Програма Interreg VI-A NEXT 2021-2027.

Цей матеріал представлений за підтримки Європейського Союзу. За зміст даного матеріалу несе власну відповідальність Асоціація «Стратегія ЄС для Дунайського регіону» і вона не обов'язково сприймається як офіційна позиція Європейського Союзу або структур управління Програми Interreg VI-A NEXT 2021-2027.

Загальний бюджет проєкту - **281 439,96 євро**

Асоціація «Стратегія ЄС для Дунайського регіону» - **166 881,48 євро**

Молодіжний фонд повіту Тульча - **114 558,48 євро**

learnacrossborders2025@gmail.com

+38 073 419 32 14

Зміст

РОЗДІЛ 1. Знайомство з українською мовою. Основи спілкування

- Урок 1. Ім'я. Хто я? — 4
- Урок 2. Країна. Мова. Походження — 6
- Урок 3. Родина — 9
- Урок 4. Числа. Вік. Дата — 10
- Урок 5. Навчання. Робота — 12
- Урок 6. Мій день — 14

РОЗДІЛ 2. Місто і побут

- Урок 7. Місто — 16
- Урок 8. Транспорт — 18
- Урок 9. Магазин — 21
- Урок 10. Їжа — 23
- Урок 11. Погода й одяг — 25
- Урок 12. Дім — 27

РОЗДІЛ 3. Людина і час

- Урок 13. Зовнішність і характер — 29
- Урок 14. Теперішній час — 31
- Урок 15. Минулий час — 33
- Урок 16. Майбутній час — 35
- Урок 17. Здоров'я — 37
- Урок 18. Подорожі — 40

РОЗДІЛ 4. Соціальне спілкування. Бессарабія

- Урок 19. Телефон і онлайн-спілкування — 43
- Урок 20. Свята і традиції України — 46
- Урок 21. Бессарабія: край і люди — 50
- Урок 22. Традиції Бессарабії — 53
- Урок 23. Я і Бессарабія — 57
- Урок 24. Підсумковий. Я можу говорити українською — 59

ДОДАТОК 1.

- Нейробіка — 63

РОЗДІЛ 1.

Знайомство з українською мовою. Основи спілкування

Мета розділу

Сформувати первинні фонетичні, лексичні та граматичні навички для елементарного усного спілкування українською мовою.

з написами:

- Я
- Мене звати
- Привіт
- Я учень (Я учениця)
- Дуже приємно
- Радий (рада) познайомитися
- картки з іменами українською мовою
- кольорові маркери
- м'яч, м'яка іграшка

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець, гумка

Урок 1. Ім'я. Хто я?

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити розуміти та використовувати базові мовні формули (привітання, представлення імені); розвивати фонематичний слух, правильну вимову українських звуків; виховувати відкритість до української культури, доброзичливість у мовленнєвій взаємодії

Очікувані результати: учні вміють писати своє ім'я українською мовою, розуміють фразу: «Хто ти?», вміють дати на неї відповідь: «Привіт! Мене звати...», знають ввічливі слова: «Дуже приємно», «Радий (рада) познайомитись», відрізняють питання хто це? і що це?; правильно застовують займенники я, ти, він, вона (без термінології)

Обладнання вчителя: дошка (біла чи крейдяна), магніти або магнітні смужки, магнітні букви (серед них букви, які позначають голосні звуки – іншого кольору), зображення персонажів Богдана, Марійки, Оленки та Михайлика, картки

Хід уроку

1. Організаційний момент, привітання.

1.1. Добрий день! Рада вітати вас у нашій спільноті.

Приємно усвідомлювати, що сьогодні я почну з вами спільну роботу з вивчення української мови. Обіцяю, що цей процес буде цікавим, творчим, захоплюючим. Я ваш провідник у світ мелодійної, лагідної та ніжної мови незламного народу.

— Я ...- показує на себе і називає своє ім'я, потім підходить до декількох учнів і питає:

— А ти?

1.2. Вчимо привітання.

На дошці картка з написом: «Привіт!», на яку вчитель звертає увагу всіх учнів, промовляє і пропонує усім повторити хором. Далі вчитель бере м'яча і кидає комусь із учнів. Той, хто піймав, має сказати: «Привіт!»

1.3. Виконання вправи 1 у зошиті.

2. Тренувальні вправи.

2.1. Вправа «Моє ім'я».

На дошці картка з написом: «**Мене звати..**».

Учитель підставляє картку зі своїм іменем і читає. Далі викликає учнів по черзі до дошки і вручає бейджик кожному учню.

2.2. Вправа з м'якою іграшкою «Назви себе».

Діти по черзі виходять до учителя і знайомляться з м'якою іграшкою, при цьому кажуть українською: «Мене звати...». Учні можуть обіймати іграшку, тиснути лапку.

2.3. Нейробіка.

2.4. Виконання **впр.2** у робочому зошиті.

2.5. Знайомство з персонажами-помічниками у вивченні української мови.

Ви помітили у своєму зошиті зображення хлопчиків та дівчаток? Вони стануть справжніми помічниками для вас у процесі вивчення української мови. Знайомтесь (**учитель показує на дошці зображення Богдана, Марійки, Михайлика та Оленки**). Богдан та Марійка добре знаються на історії, культурі та народних традиціях українців, а Оленка та Михайлик – люблять пригоди, подорожі, тому з ними ви дізнаєтеся про визначні місця України та природні дива.

2.6. Виконання **вправи 3** у зошиті.

Після виконання попередньої вправи вчитель ще раз запитує, вказуючи на персонажів, що на **дошці**.

— Хто це?

— Це ...

Далі пояснює, що подібне питання став-

лять до істот, до неістот : «Що це?»

Наприклад :

— Що це? (вказує на зошит)

— Це зошит.

— Що це? (вказує на ручку)

— Це ручка.

Усі фрази повторюються учнями.

Далі виконують **вправу 4** з допомогою вчителя.

2.7. Вправа «Хто я?»

На дошці дві картки: **дівчинка з портфелем і хлопчик з портфеликом, а також картки «Я учень», «Я учениця».**

Учитель питає: «Хто ти?». Вказує на дівчинку і відповідає: «Я учениця». Далі вказує на учня, ставить те саме запитання і відповідає: «Я учень».

Подібне завдання учні спочатку промовляють, а потім виконують у зошиті з допомогою вчителя (**впр.5**)

2.8. Вправа «Я, ти, він, вона».

(**На дошку виставляються необхідні фрази у потрібному порядку як алгоритм майбутнього діалогу**)

Учитель запрошує до себе когось з учнів і разом вони складають діалог :

— Привіт! Я ... Як тебе звати?

— Привіт! Мене звати ...

— Дуже приємно!

— Рада (радий) познайомитися!

2.9. Робота в парах за поданим попереднім алгоритмом

(у **впр.6** – алгоритм)

2.10. Робота у групах по 4 учні.

Учитель запрошує трьох учнів (там має бути і дівчинка, і хлопчик) і з ними демонструє усьому класу наступний діа-

лог.

- Я А ти хто?
- Я ...
- А він?
- Це ...
- А вона?
- Це...

Слід пояснити, що про дівчаток та жінок кажуть «вона», хлопчиків і чоловіків – «він».

2.11.Конкурс на визначення найуважнішого учня.

Хто назве якомога точніше і правильніше імена інших учнів, стане переможцем. Його варто відмітити і сказати, що пам'ять можна тренувати, а цим ми займатимемося під час виконання вправ з нейробіки.

3.Домашнє завдання.

Вправа 8-13 у зошиті.

4.Підсумок уроку та рефлексія.

Повторюємо вивчені фрази протягом уроку (**впр.7**).

- Що сподобалося на першому уроці?
- Які **вправи** викликали труднощі?
- З якими почуттями йдете з уроку?
- Чи є бажання вивчати українську мову далі?

Урок 2. Країна. Мова. Походження

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів говорити, звідки вони, де живуть, якою мовою говорять; засвоїти базові конструкції теми «країна - мова - походження»; ознайомити з основами української фонетики; розвивати слух, правильну вимову, інтонацію; формувати мовленнєву впевненість; розвивати пізнавальний інтерес через персонажів і подорожі; виховувати повагу до інших мов і культур; формувати інтерес до України; підтримувати позитивну мотивацію до навчання

Очікувані результати: учні розрізняють голосні і приголосні звуки; тверді та м'які приголосні; читають слова з правильною вимовою, пам'ятаючи про наголос; грамотно використовують базові конструкції:

- Звідки ти?
- Я з ...
- Я живу в ...
- Я родом з ...
- Я говорю ...
- Я трохи говорю українською
- Я вивчаю українську

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); карта України; картки зі словами (Україна, Румунія, Київ, Бухарест) та конструкціями вище; м'яч

Обладнання учня: робочий зошит, кольорові олівці, простий олівець та гумка

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Конструкція «Звідки ти? Я з...»

(на дошці відповідна картка із цими словами і політична карта України та її сусідів)

Учитель показує персонажів:

— Це Богдан і Марійка. Вони чудово знають історію та культуру України. Це Михайлик і Оленка. Вони дуже люблять подорожувати Україною. Вони хочуть з вами познайомитися і дізнатися, звідки ви.

Учитель бере зображення Марійки і каже:

— Я з України (показує на карті кордони України). Повторімо разом: «Я з України».

Далі викликає когось з учнів і допомагає йому сказати про себе: «Я з Румунії» (показує разом з учителем кордони Румунії).

Виконаймо **впр.1**

3.2. Конструкція «Я живу в...» / «Я родом з...»

(ці фрази на дошці)

Учитель бере зображення Богдана і каже: «Я живу в Києві. Я родом з України» (показує на карті Київ). Учні повторюють. Учитель запрошує бажаючого учня і той з допомогою вчителя гово-

рить про себе: «Я живу в Бухаресті. Я родом з Румунії.» (Показує на карті Бухарест)

Виконаймо **впр.2**

Хвилинка - цікавинка від Богдана. Вчитель показує картинку з українською чемпіонкою Ярославою Магучіх з прапором України

Як ви гадаєте, звідки ця спортсменка? Як здогадалися?

Так, вона з України. Це Ярослава Магучіх - українська легкоатлетка, стрибунка у висоту, яка є олімпійською чемпіонкою (Париж 2024), чемпіонкою світу (2023) та Європи (2022, 2024). Вона встановила світовий рекорд у стрибках у висоту (2.10 м). Ярослава - володарка численних нагород та титулу «Національної легенди України».

Продемонструвати український прапор та герб на дошці. Сказати, що це державні символи України.

3.3. Руханка, нейробіка.

3.4. Конструкція «Я говорю... Я вивчаю...»

(ці фрази на дошці)

Учитель бере зображення Олени і каже: «Я говорю українською мовою». Учні повторюють. З бажаючим учнем біля дошки вчитель каже: «Я вивчаю українську мову.» З тим учнем, котрий знає трохи більше слів, слід промовити: «Я трохи говорю українською мовою.» Діти повторюють.

Виконаймо **впр.3**.

3.5. Алфавіт. Голосні та приголосні звуки.

На дошці алфавіт та окремо букви А, О, У, Е, И, І

Учитель:

— Ці букви позначають голосні звуки.
Ми їх вимовляємо з відкритим ротом і
можемо співати.

Разом заспіваймо:

Ааа — Ооо — Ууу...

Далі показує: **М, Н, Т, Б**

Це букви, які позначають приголосні
звуки. Їх не можна проспівати, вони мо-
жуть утворювати склади лише з голос-
ними звуками.

Попрацюймо у зошиті (впр.4).

3.6. Тверді та м'які приголосні звуки.

На дошці склади:

НО	НІ
МА	МІ
ТУ	ТІ

Учитель промовляє їх, учні повторюють.
— Зверніть увагу, як твердо звучать
приголосні звуки першої колонки, а як
м'яко вимовляються звуки другої колон-
ки (говорячи їх, ми ніби трохи посміхає-
мося).

**Запам'ятайте! Звуки першої колонки
тверді, а другої – м'які.**

Виконаймо у зошиті впр.5,6

3.7. Наголос.

Коли ми говоримо будь-яке слово, то
завжди з більшою силою голосу про-
мовляємо один з його складів. Такий
склад називають наголошеним. Звер-
тайте на це увагу і заглядайте у словник,
якщо слово нове для вас.

Промовимо разом слова, чітко виділя-

ючи наголошений склад з допомогою
питальної інтонації:

Україна, Румунія, Карпати, Дніпро, Київ,
Богдан, Марія, Олена, Михайло, укра-
їнська, по-українськи, зошит, олівець,
добридень, добрийвечір, радий, позна-
йомитися (впр.7).

3.8. Гра з м'ячем

Учитель кидає м'яча учневі:

— Звідки ти?

— Я з... (Я живу в...)

3.9. Складання розповіді про себе.

Потренуймося розповідати про себе за
зразком (зразок на дошці) :

Я з ...

Я живу в ...

Я вивчаю українську.

Виконаймо впр.8.

4.Домашнє завдання

Вправи 9 - 17

5.Підсумок уроку та рефлексія

— Які звуки ми сьогодні вивчили? (Го-
лосні та приголосні, приголосні тверді
та м'які)

— Який приголосний звук вимовляється
наче з посмішкою? (М'який)

— Згадайте конструкції слів, які ви вже
на сьогодні знаєте.

— З яким настроєм йдете з уроку?

— Як попрощаєтеся зі мною по-україн-
ськи? (До побачення! До зустрічі! На все
добре!)

Урок 3. Родина

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів говорити про свою родину українською мовою; опрацювати конструкції теми «Родина»; сформулювати первинне розуміння присвійних займенників; розвивати усне мовлення, слухову пам'ять, артикуляцію; формувати вміння будувати прості речення; розвивати впевненість у мовленні; виховувати повагу до сім'ї; формувати позитивну атмосферу; підтримувати інтерес до української мови та культури

Очікувані результати: учні грамотно застосовують у мовленні присвійні займенники «мій», «моя»; знають, як називають членів родини; використовують конструкції «Це мій/моя», «У мене є», «Це моя сім'я», «Ми живемо разом»

Обладнання вчителя: дошка або фліпчарт; маркери; картки з членами родини; картки з персонажами; картки з конструкціями слів; м'яч

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, олівці

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення виконаного домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Вступ до теми «Родина».

Учитель демонструє на дошці картинку із зображенням сім'ї і говорить:

— Це сім'я Михайлика та Оленки. Михайлик – син, Оленка – донька для своїх батьків. (Учні повторюють за вчителем)

3.2. Конструкція «Це моя сім'я».

На дошці картка з написом «**Це моя сім'я**».

Учитель вказує на неї і проговорює цю фразу. Далі:

— Це моя мама. Це мій тато. У мене є брат і сестра. Це моя бабуся. Це мій дідусь. Ми живемо разом. (Спочатку говорить учитель, учні промовляють разом, потім по одному).

Виконаймо **вправу 1**

3.3. Конструкція «Це мій/моя...»

Робота з картками, пояснення різниці у використанні займенників мій/моя.

Гра. Учитель промовляє слова – назви предметів. Учні плескають у долоні, якщо назва предмета, зображеного на картці, потребує займенника «мій», тупають ногами, якщо до назви предмета слід підібрати займенник «моя».

Виконаймо **вправи 2,3**

3.4. Руханка, нейробіка

3.5. Конструкція «У мене є...»

Складаємо прості речення, починаючи словами: «У мене є...»

Виконаймо **вправи 4,5**

3.6. Конструкція «Ми живемо разом»

Повторення та коротке обговорення

Виконаймо **вправу 6**

3.7. Гра з м'ячем «Хто це?»

Учитель вказує на картку, що на дошці, кидає учневі м'яч і питає: «Хто це?», учень має відповісти і кинути м'яч учителю.

3.8. Фонетичний блок.

Учитель разом з учнями читає буквосполучення у повільному темпі, а потім у швидкому.

БР ТР ДР
КМ ЗМ ЖМ
ЦН ЧН ТН
ВК СК ШК
ЗБ ЗД ЗР

Виконаймо **вправу** 7

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Учні складають коротку розповідь про себе з опорою на зразок (на дошці і в зошиті **впр.8**)

5. Домашнє завдання

Вправи 9-17

6. Підсумок та рефлексія

Повторення вивчених конструкцій, похвала, мотивація.

Урок 4. Числа. Вік. Дата

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів називати числа від 1 до 20 (активно 1-10); формувати вміння говорити про вік; ознайомити з датою народження (день + місяць); розвивати навички лічби, слухову пам'ять, уважність; розвивати усне мовлення через гру та рух; тренувати слухове сприйняття чисел; збагачувати словниковий запас; формувати позитивне ставлення до навчання; розвивати взаємоповагу; підтримувати інтерес до української мови через гру та персонажів

Очікувані результати: учні називають числа від 1 до 10, говорять про свій вік, називають дату народження, грамотно використовують базові конструкції:

- Скільки років?
- Коли?
- Мені ... років
- Сьогодні
- Завтра
- Учора
- Мій день народження...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з цифрами 1-10; м'яч; календар або картки місяців.

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, фломастери

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Числа»

Учитель з допомогою персонажа Михайлика, який любить рахувати, показує на дошці числа від 1 до 10. Рахує разом з дітьми, потім по одному.

Виконаймо **впр. 1**

3.2. Руханка:

- плеснути 3 рази;
- підстрибнути 5 разів;
- показати 7 пальців.

3.3. Фонетична робота з Богданом

Учитель вимовляє назви усіх чисел від одного до десяти по складах з акцентом на наголос. Далі це роблять учні разом і по одному.

Наприклад, чо-ти-ри, ві-сім.

Так само вчить запам'ятовувати числа другого десятка.

Одинадцять, дванадцять, тринадцять, чотирнадцять, п'ятнадцять, шістнадцять, сімнадцять, вісімнадцять, дев'ятнадцять, двадцять.

Виконаймо **впр. 2**

3.4. «Скільки тобі років?»

На дошці:

- Скільки тобі років?
- Мені ... років.

Учитель з допомогою персонажа Олен-

ки повідомляє:

— Мені 10 років.

Далі таке питання ставить учням. Учні відповідають (можна без слова «років» для молодших).

Виконаймо **впр. 3**

3.5. Гра з м'ячем «Вік»

Учитель кидає м'яч:

— Скільки тобі років?

Учень:

— Мені ...

3.6. Календар. Місяці, дні тижня. Сьогодні, вчора, завтра

Учитель демонструє календар з українськими назвами місяців.

— Зараз Богдан вам розповість, що означають українські назви місяців.

Січень (від слова «січе» - холодні морозні вітри січуть обличчя у цю пору), лютий (від слова «лють» або злість, бо злі морози у цей час), березень (від слова береза, бо берізки у цю пору розпускають бруньки), квітень (від слова «квіти», саме цього місяця рясно все квітне), травень (буяють трави), червень (червоніють перші ягоди), серпень (раніше у цю пору серпами жали, збирали врожай жита, пшениці), вересень (від лікарської рослини вереск), жовтень (бо жовтіє листя), листопад (опадає листя), грудень (морози сковують землю у грудки).

А Михайлик розповість вам про назви днів тижня.

Понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, субота, неділя.

— Погляньте уважно на ці назви і скажіть, як називається четвертий день

тижня? (Четвер)

— Як звуть п'ятий день тижня? (П'ятниця)

— Якщо сьогодні субота, то який день буде завтра? (Неділя)

Виконаймо **впр.** 4

3.7. Гра «Крокодил»

Учитель створює 4 групи по 3 учнів, які представлятимуть різні пори року: зиму, весну, літо, осінь. Кожна група по черзі демонструє з допомогою рухів та жестів свої характерні ознаки. Одна група – демонструє, інші – відгадують, яка це пора року.

3.8. «День народження»

З допомогою Марійки учитель питає:
— Коли твій день народження?
(Відповідь будується з числа та місяця)

Учні по черзі називають свій день народження:

— Мій день народження ...

Виконаймо **впр.** 5

3.9. Нейробіка

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Учні складають коротку розповідь про себе з опорою на зразок та діалог (на дошці і в зошиті **впр.** 6, 7)

5. Домашнє завдання

Вправи 8 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Повторення вивчених конструкцій, похвала, мотивація.

Урок 5. Навчання. Робота

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів говорити про навчання та роботу українською мовою; засвоїти базові конструкції теми «Навчання. Робота»; ознайомити з теперішнім часом (1 особа) та запереченням; розвивати навички усного мовлення; формувати вміння відповідати на прості запитання; тренувати інтонацію ствердження і заперечення; формувати позитивне ставлення до навчання і праці; виховувати повагу до різних професій; підтримувати мотивацію до вивчення української мови.

Очікувані результати: учні вміють відтворити інтонацію ствердження і заперечення, складають речення у теперішньому часі (від 1-ої особи), грамотно використовують базові конструкції:

- Я навчаюся...
- Я працюю...
- Моя професія — ...
- Мені подобається моя робота
- Я не працюю
- Я не навчаюся
- Я люблю
- Мені подобається

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з професіями (лікар, вчитель, водій, кухар, учень); м'яч

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці та простий олівець

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Навчання. Робота»

Марійка:

Я навчаюся.

Михайлик:

А я хочу працювати!

Учитель демонструє на дошці картки з написами:

Я навчаюся.

Я працюю.

3.2. Конструкція «Я навчаюся»

Учитель:

Я навчаюся в школі. Я учень.

Учні повторюють хором, по одному.

Виконаймо **впр.1**

3.3. Конструкція «Я працюю»

На дошці картки з написами різних професій: **лікар, учитель, водій, кухар**

Учитель:

Я працюю. Я лікар.

Учні повторюють з іншими картками.

Виконаймо **впр.2**

3.4. Руханка «Професії»

- лікар — слухає серце

- вчитель — пише

- кухар — помішує

3.5. «Моя професія — ...»

На дошці:

Моя професія — ...

Михайлик:

Моя професія — водій.

Учні обирають професію з картки.

3.6. Заперечення не

Богдан пояснює:

Я працюю.

Я не працюю.

Учні повторюють з різною інтонацією.

3.7. Інтонаційна гра

Учитель читає:

— Я навчаюся.

— Я не навчаюся.

Учні вгадують: чи

Виконаймо **впр.3,4**

3.8. «Мені подобається моя робота. Я люблю...»

Оленка:

Мені подобається моя робота. Я люблю працювати.

Учні повторюють:

Мені подобається ...

(допускається «Мені подобається школа»)

Виконаймо **впр.5**

3.9. Нейробіка

3.10. Складання розповіді

Зразок **на дошці** і в зошиті (**впр.6**)

Я навчаюся. / Я працюю.

Моя професія — ...

Мені подобається ...

2–3 учні говорять.

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Виконаймо **впр.7**

5. Домашнє завдання

Вправи 8 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Урок 6. Мій день

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів описувати щоденний розпорядок дня; формувати вміння вживати часові слова; ознайомити з теперішнім часом (3 особа) на рівні розуміння; розвивати зв'язне мовлення; тренувати логіку послідовності; розвивати слухове сприйняття та інтонацію; формувати відповідальне ставлення до часу; розвивати навички самоорганізації; підтримувати позитивну мотивацію до навчання

Очікувані результати: учні вміють описувати щоденний розпорядок дня; вживати часові слова; будують речення у теперішньому часі (3 особа); передають інтонацію переліку; вживають часові прислівники; використовують у мовленні конструкції:

- Я встаю...
- Потім...
- Зранку
- Вдень
- Увечері
- Я зазвичай...
- Щодня

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з діями (встає, їсть, навчається, грається); м'яч

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці та простий олівець

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Мій день»

Сьогодні ви навчитеся розповідати про свій денний розпорядок.

На дошці зображення ранку.

Учитель розігрує діалог з персонажем:

— Привіт! Що ти робиш зранку?

Марійка:

— Зранку я встаю.

Повторімо разом, а тепер поодиноці.

Виконаймо **впр.1**

3.2. Конструкція «Я встаю...»

Учитель:

— Я встаю зранку.

Учні повторюють хором, по одному.

3.3. Часові слова

На дошці:

Зранку

Вдень

Увечері (ввечері)

Діалог з Михайликом

— Михайлику, коли ти прокидаєшся?

— Я прокидаюся зранку.

— Коли ти навчаєшся?

— Я навчаюся вдень

— Коли ти граєшся?

— Я граюся увечері.

Учні повторюють діалог по репліці.

Виконаймо **впр.2-4**

3.4. Руханка «Мій день»

зранку — потягнутися

вдень — сісти за парту

увечері — зітхнути

3.5. «Потім...»

Оленка:

— Я встаю. Потім навчаюся. Потім граюся.

Учні повторюють ланцюжок (2–3 дії).

Виконаймо **впр.5**

3.6. «Я зазвичай... / Щодня»

На дошці:

Я зазвичай ...

Щодня я ...

Учитель:

— Я зазвичай навчаюся.

Виконаймо **впр.6-8**

3.7. Граматика: 3 особа

Завдання від Богдана. Згадаймо слова, якими можна замінити імена жіночої та чоловічої статі.

Марійка встає.

Михайлик грається.

Учителька навчає.

Водій працює.

Учні показують картку «він / вона».

Виконаймо **впр.9**

3.8. Фонетика: інтонація переліку

Учитель читає:

— Я встаю, навчаюся, граюся.

— Я люблю маму, тата, бабусю, дідуся.

Учні повторюють з паузами.

3.9. Складаємо розповідь з Оленкою

Опора на дошці:

Зранку я ...

Потім ...

Вдень ...
Увечері ...

2–3 учні говорять самі.

Виконаймо **впр.**10

3.10. Нейробіка

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Виконаймо **впр.**11

5. Домашнє завдання

Вправи 12 - 17

6. Підсумок та рефлексія

Похвала

РОЗДІЛ 2. Місто і побут

Мета розділу

Навчити використовувати українську мову в типових міських і побутових ситуаціях.

Урок 7. Місто

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів говорити про місцезнаходження в місті; формувати вміння ставити й відповідати на запитання «Де?»; ознайомити з найуживанішими прийменниками у / на; розвивати просторове мислення; тренувати логіку орієнтації; розвивати усне й писемне мовлення; формувати цікавість до міського простору; розвивати впевненість у повсякденному спілкуванні; підтримувати позитивне ставлення до навчання

Очікувані результати: учні розказують про місцезнаходження в місті (у школі, у парку, у центрі – без терміна «місцевий відмінок»), використовують прийменники в, у, на (без терміна «прийменник»), вміють відтворювати інтонацію пояснення, володіють базовими конструкціями:

- Де ... ?
- Тут
- Там
- Тут є ...
- Поруч
- Далеко
- Це центр міста

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картинка міста/ план міста; картки : школа, парк, магазин, площа; м'яч

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець, маркери

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотивація

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3.Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Місто»

Учитель:
— Сьогодні ви навчитеся розповідати про своє місцезнаходження в місті. Погляньте на це зображення (демонструє картинку міста).

Це місто.

На дошці картка з написом:
Це місто.

Учні повторюють хором, а потім індивідуально.

Виконаймо **впр.1**

3.2. Запитання «Де?»

Учитель звертає увагу учнів на зображення міста і запитує:

— Де школа?

Показує школу і відповідає:

-Тут. / Там.

Учні повторюють.

Виконаймо **впр.2**

3.3. «Тут є ...»

Учитель продовжує описувати зображення.

Тут є школа.

Тут є парк.

Учні складають 1- 2 речення.

3.4. Руханка «Тут – там»

Учитель показує на предмет, що близько – тут.

Вказує на те, що далеко – там.

Учні повторюють з певними рухами.

3.5. «Поруч / далеко»

Учитель:

— Школа поруч.

— Парк далеко.

Учні стежать за картинкою.

Виконаймо **впр.3**

3.6. «Це центр міста»

Учитель показує на картині центр міста і каже:

— Це центр міста.

Учні відтворюють фразу з правильною інтонацією.

Виконаймо **впр.4**

3.7. Граматика через приклади

Учитель пише на дошці:

У місті

У школі
У парку

Коли ми відповідаємо на питання :
«Де?», змінюємо слова.

Виконаймо **впр.5,6**

3.8. Фонетика: інтонація пояснення

Учитель показує на картині і говорить:

- Це центр міста.
- Тут є парк.
- Школа поруч.

Учні повторюють з паузами.

3.9. Нейробіка

3.10. Складання короткої розповіді

На дошці зразок:

Це місто.

Тут є ...

Це центр міста.

... поруч/ далеко.

Декілька учнів відповідають

Виконаймо **впр.7**

4. Узагальнення та систематизація вивченого

Виконаймо **впр.8,9**

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 17

6. Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 8. Транспорт

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів орієнтуватися в транспорті; сформувати вміння питати маршрут; опрацювати базові конструкції з теми «Транспорт»; розвивати просторове мислення та логіку; тренувати діалогічне мовлення; формувати навички слухання й реагування; формувати самостійність у міському середовищі; розвивати впевненість у спілкуванні; підтримувати мотивацію до практичного використання мови

Очікувані результати: учні розуміють різницю між словами їду та йду; використовують у мовленні знахідний відмінок (у школу, у центр) – без цього терміна; передають відповідною інтонацією запитання (Як доїхати на вокзал?); володіють базовими конструкціями:

- Як доїхати?
- Я йду ...
- Я їду автобусом
- Мені потрібно на вокзал
- Це близько
- Це далеко
- Дякую / Спасибі

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картинка міста/ план міста; картки з транспортом (автобус, трамвай, метро)

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець, лінійка

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Транспорт»

Сьогодні ви навчитеся розрізняти види транспорту, питати маршрут, щоб не розгубитися у місті і навіть іншим пояснювати, як дійти або доїхати до того чи іншого місця. Розгляньмо зображення міста.

На дошці **автобус, трамвай, метро.**

- Це автобус.
- Це трамвай.
- Це метро.

Учні повторюють разом та по одному.

3.2. «Я їду...»

Учитель обирає автобус і каже:

— Я їду автобусом.

Від імені персонажів каже:

— Я їду трамваєм.

— Я їду метро.

Декілька учнів біля дошки обирають транспорт і говорять про себе.

Виконаймо **впр.1**

3.3. «Мені потрібно...»

На дошці:

Мені потрібно (потрібен, потрібна)

Учитель:

Звертатися до когось з проханням пояснити, як кудись потрапити, слід зі слів

«Мені потрібно...»

Від імені персонажа вчитель каже:

— Мені потрібно на вокзал.

— Мені потрібен центр міста.

— Мені потрібна зупинка автобуса.

— Мені потрібен супермаркет.

Викликає учнів по черзі до дошки і допомагає їм проговорити, куди їм потрібно, називаючи різні варіанти.

Виконаймо **впр.2**

3.4. Руханка «Їду – йду»

Учитель:

Слово «йду» використовують, коли рухаються пішки, а «їду», коли перебувають у транспорті.

З допомогою руханки учні закріплюють значення цих слів.

їду — рухи руками, як за кермом

йду — кроки

3.5. «Як доїхати до ...?» або «Який автобус їде до...?»

Учитель:

Потренуємося ставити питання «Як доїхати до...?»

— Як доїхати до вокзалу? (далі інші варіанти місць)

Хорове повторення з питальною інтонацією.

— Який автобус їде до театру? (інші варіанти місць)

Виконаймо **впр.3,4**

3.6. «Це близько/це далеко»

На дошці:

близько далеко

Учитель:

— Погляньмо на план міста, знайдімо на ньому Михайлика і визначімо, що далеко, а що близько для нього.

(Вокзал далеко. Школа близько. Театр далеко. Парк близько.)

Виконаймо **впр.5**

3.7. Граматика через приклади

На дошці:

до школи/ у школу

на вокзал/ до вокзалу

у (в) центр

Учитель пояснює на прикладах зміст речень та прийменників.

Я йду до школи. Я їду до школи.

Мені потрібно на вокзал. Я під'їжджаю до вокзалу.

Я їду в центр. Я тут у центрі.

Виконаймо **впр.6**

3.8. «На якій зупинці мені вийти?» Питальна інтонація

Учитель:

Коли ви користуєтеся міським транспортом, виникає потреба спитати :

— На якій зупинці мені вийти?

Учні повторюють. Акцент на питальну інтонацію. Потренуймо інтонацію :

— Як доїхати до центру?

— Як доїхати до вокзалу?

Учні повторюють, підвищуючи голос до кінця фрази

3.9. Слова ввічливості та форми привітання (добрий день, привіт, дякую, будь ласка, до побачення)

Звертаючись до людей, пам'ятайте, що слід спочатку привітатися, висловлюючи прохання, сказати чарівне слово будь ласка, а наприкінці розмови подя-

кувати та попрощатися. Згадаймо, як в Україні вітаються? Висловити вдячність можна словами дякую, спасибі. А як попрощатися? Обирайте : до зустрічі, до побачення, на все добре.

3.10. Складання діалогу. Робота в парах (впр.7)

— Як доїхати до ... ?

— ...

— Я їду автобусом (трамваєм, метро).

Який автобус їде туди?

— ...

— Це близько (далеко)?

— ...

4.Узагальнення та систематизація вивченого

Виконаймо **впр.8**

5.Домашнє завдання

Вправи 9 - 17

6.Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 9. Магазин

Вікова категорія: 5-17 років
Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів здійснювати покупки українською мовою; формувати вміння вітатися в магазині; ставити запитання про товар і ціну; ввічливо просити й дякувати; розвивати діалогічне мовлення; формувати навички мовного вибору (ввічливо / неввічливо); розвивати логіку та мовну уважність; виховувати культуру мовленнєвої поведінки; формувати повагу до співрозмовника; розвивати соціальні навички в побутових ситуаціях

Очікувані результати: учні розуміють кількісні конструкції (один хліб, два банани, кілька яблук); використовують у мовленні родовий відмінок (кілька яблук, немає хліба) – без цього терміна; передають відповідною інтонацією питальні речення; володіють базовими конструкціями:

- Добрий день!
- Дякую / Спасибі
- Будь ласка
- Скільки коштує?
- Мені потрібно...
- Я хочу купити...
- Дайте, будь ласка...
- У вас є...?

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з фразами етикету; картки з товарами

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотивація

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3.Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Магазин»

Сьогодні ви навчитеся вільно спілкуватися українською мовою в магазині. Вивчивши необхідні фрази, ви будете легко здійснювати покупки. Почнемо з привітання у магазині. Яку форму використати краще:

- Привіт!
- Добрий день!
- Звісно, «Добрий день!»

Виконаймо **вправу 1**

3.2. «Мені потрібно/ Я хочу купити / У вас є...?»

На дошці ці конструкції, у вчителя картки з товарами

Учитель показує картки, на яких зображені товари. Учні по черзі підходять до нього, обирають картку з товаром і промовляють фразу цілком. Наприклад, Я хочу купити піцу. Мені потрібно кілька яблук. Я хочу купити два банани. У вас є молоко?

Потім учитель записує ці фрази на дошці, а учні виконують **впр.2**

3.3 Запитання про ціну. Українські гроші

На дошці:
Скільки коштує?

Учні вправляються з учителем ставити

це запитання, обираючи картку із зображенням товару. Наприклад, Скільки коштує картопля? Скільки коштує морква? Скільки коштує капуста? Скільки коштує буряк?

Учитель демонструє учням українські монети та купюри. Пояснює, що це гривні, на кожній з них – видатна українська особа. Називаючи вартість купюри, пише словами числа і звертає увагу на наголос.

Виконаймо **вправу** 3 і 4

3.4. Рольова гра « Покупець та продавчиня»

Учитель грає роль продавчині, а учень – покупця. Учень має закріпити вивчені слова. Учитель знайомить учнів з фразою продавчині: «Ось, тримайте, будь ласка».

Виконайте **впр.5**

3.5. Граматика через помилки

Запам'ятайте: в українській мові слова – назви предметів змінюються залежно від питання, на яке відповідають. Утворюючи словосполучення зі словами, які називають кількість, вони теж змінюються.

На дошці :
! яблукаів
! два бананів

Погляньте на ці форми, вони помилкові.
Правильно говорити:
+ яблук
+ два банани

Виконаймо **впр.6**

3.6. Ввічливість у магазині

На дошці:
Добрий день!

Дякую / будь ласка
Спасибі/ прошу
До побачення!

Виконайте **впр.7**

3.7. Нейроруханка

4.Узагальнення та систематизація вивченого

Виконаймо **впр.8,9**

5.Домашнє завдання

Вправи 10 - 18

6.Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 10. Їжа

Вікова категорія: 5-17 років
Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів замовляти їжу в кафе / ресторані; формувати вміння висловлювати вподобання та оцінювати їжу; закріпити мовний етикет у сфері харчування; розвивати діалогічне мовлення; формувати навички вибору й аргументації (подобається / не подобається); тренувати мовленнєву реакцію у ввічливій формі; виховувати культуру спілкування в публічних місцях; розвивати повагу до співрозмовника; формувати позитивний досвід використання мови в реальному житті

Очікувані результати: учні розуміють знахідний відмінок (через приклади, без цього терміна, піца – я замовляю піцу, я хочу борщ, мені подобається салат), передають відповідною інтонацією питальні речення; володіють мовним етикетом та базовими конструкціями:

- Я хочу...
- Мені подобається...
- Я замовляю...
- Що ви порадите?
- Смачно
- Несмачно

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з їжею; картки з офіціантами та клієнтами

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотивація

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3.Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Їжа»

Сьогодні ви навчитеся замовляти їжу в ресторані або кафе так, щоб ваше замовлення було зрозумілим і ввічливим. Згадаймо, яка форма привітання доречна у ресторані чи кафе? Так, «Добрий день!»

3.2. Я в кафе (кав'ярні). «Я хочу...»

На дошці ці фрази, картинки зі стравами.

Зараз Марійка допоможе вам озвучити свої бажання у кав'ярні українською. Учитель підставляє до фрази «Я хочу» картки зі стравами, утворюючи речення, учні їх повторюють.

- Я хочу піцу.
- Я хочу салат.
- Я хочу борщ.

Виконаймо **впр.1,2**

3.3. «Я замовляю...»

А тепер Оленка буде вашою офіціанткою. Потренуємося робити замовлення. Оленка:

— Що ви бажаєте замовити?

Учні відповідають:

- Я замовляю піцу.
- Я замовляю салат.
- Я замовляю борщ.

Виконаймо **вправу 3**

3.4. Нейробіка.

3.5. «Мені подобається...»

Про свої вподобання слід говорити відверто. Послухайте, як це робить Богдан.
— Мені подобається салат.
— Мені не подобається суп.

Учні повторюють.

Виконаймо **впр.4**

3.6. «Смачно/ несмачно»

Якщо ви скуштували страву, то можете про неї сказати смачно це чи несмачно. Потренуймося з Михайликом. Він скуштував салат і каже: «Це смачно!», а скуштувавши суп: «Несмачно». Учні використовують картки із зображенням страв і будують речення.

Виконаймо **впр.5**

3.7. «Що ви порадите?»

У ресторані чи кафе завжди можна спитати офіціанта, що він може порадити. Разом з Марійкою повправляймося у такому діалозі.

Модель діалогу на дошці:

— **Що ви порадите?**

— **Я раджу...**

Виконаймо **впр.6**

3.8. Граматика через помилки

На дошці:

! Я замовляю піца.

! Я хочу борщем.

Учні знаходять помилку і виправляють.

+ Я замовляю піцу.

+ Я хочу борщ.

Виконаймо **впр.7**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Рольова гра «У кафе»

Ролі: клієнт та офіціант

Обов'язково: вітання, замовлення, оцінка (смачно/ несмачно), подяка

Виконаймо **впр.8**

5.Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6.Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 11. Погода й одяг

Вікова категорія: 5-17 років
Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів описувати погоду; сформувати вміння говорити про самопочуття та одяг; навчити поєднувати погоду й одяг у простих висловлюваннях; розвивати спостережливість і логіку; тренувати усне та писемне мовлення; формувати вміння робити простий вибір (що одягнути?); формувати дбайливе ставлення до себе; розвивати побутову самостійність; виховувати уважність до навколишнього світу

Очікувані результати: учні використовують у процесі мовлення прикметники (без терміна), якими описують погоду та речі; використовують безособові конструкції «Мені холодно / мені тепло» та базові конструкції:

- Холодно
- Тепло
- Йде дощ / Дощить
- Йде сніг/ Сніжить
- Я одягаю...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з погодою (сонце, дощ, сніг); картки з одягом (куртка, шапка, светр)

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотива-

ція

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3.Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Погода й одяг»

Сьогодні ви навчитеся описувати погоду та свій стан залежно від неї.

Чи звернули ви увагу, яке сьогодні небо, повітря, чи є вітер, опади?

Як ви себе почуваєте сьогодні, чи тепло вдягнулися?

3.2. Холодно/ тепло/ спекотно

На дошці слова: **холодно/ тепло/ спекотно**

Учитель демонструє на дошці картки з різною погодою та разом з Марійкою пояснює таку погоду.

1.Зимовий пейзаж, земля вкрита снігом, річка скута кригою – холодно.

2.Весняний пейзаж, люди у легеньких курточках – тепло.

3.Літній пейзаж, яскраве сонце, діти на морі – спекотно.

Учні повторюють слова вголос.

Виконаймо **впр.1**

3.3.Ясно, похмуро, хмарно

На дошці слова: **ясно, похмуро, хмарно**

Учитель разом з Богданом демонструє картинку неба і розповідає:

— Коли на небі яскраво світить сонце і немає хмар, то кажуть ясно. Якщо на

небі є хмари, які інколи закривають сонце, кажуть – похмуро. А коли хмари затагнули усе небо і сонця не видно, кажуть – хмарно.

Учні повторюють слова вголос.

Виконаймо **впр.2**

3.4. Йде дощ / дощить. Йде сніг / сніжить. / Вітряно (ці слова на дошці)

Разом з Михайликом учитель демонструє картинки та пояснює:
— Коли йде дощ, таку погоду можна описати одним словом: дощить. А коли йде сніг, кажуть: сніжить.

Учні повторюють слова вголос.

Виконаймо **впр.3**

3.5. Нейробіка.

3.6. Мені холодно / мені тепло (ці слова на дошці)

Ви навчилися говорити про стан погоди, а тепер Оленка допоможе вам зрозуміти, як описувати свій стан залежно від погоди. Коли ваше тіло мерзне, слід казати: мені холодно. Якщо відчуваєте тілом тепло, кажіть: мені тепло. Розгляньте малюнки і скажіть, що відчувають їхні герої.

Виконаймо **впр.4**

3.7. Одяг і погода

На дошці: **я одягаю...**

Учитель:

— На кожну погоду людина використовує певний вид одягу. Ось в цьому нам допоможе розібратися Марійка.

Учні виходять по черзі до дошки, обирають певні картки і таким чином про-

мовляють. Наприклад, *осінь – похмуро, вітряно: Я одягаю штани, куртку.*

Виконаймо **впр.5**

3.8. Прикметники

На дошці: **тепла куртка, холодний день**

Оберімо правильне поєднання слів у словосполученні. Виконаймо **впр.6**

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Виконаймо **впр.7, 8**

5. Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 12. Дім

Вікова категорія: 5-17 років
Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів описувати житло та побут; сформувати вміння говорити: що є / чого немає; де і як вони живуть; яким є їхній дім; розвивати зв'язне усне та писемне мовлення; формувати логіку опису (тип житла → наявність → характеристика); розвивати вміння порівнювати (великий / маленький); формувати повагу до особистого простору; розвивати усвідомлення поняття «дім»; підтримувати позитивне ставлення до повсякденного життя

Очікувані результати: учні використовують у процесі мовлення родовий відмінок (немає кімнати, немає балкона); прийменники (у квартирі, в кімнаті, у будинку, на балконі)

- У мене є...
- У мене немає...
- Я живу у квартирі
- Я живу в будинку
- Мій дім великий / маленький

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки: квартира, будинок, кімната, кухня

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотивація

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3.Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Дім»

Сьогодні ви навчитеся описувати своє житло. Українці називають його ще словами: помешкання, оселя.

Учитель демонструє картки з різними будинками. З допомогою Марійки пояснює запитання: «Де ти живеш?» Пропонує учням обрати картку із зображенням приватного будинка і відповісти: «Я живу в цьому домі». Далі демонструє зображення з багатоквартирними будинками і пропонує вивчити відповідь: «Я живу в квартирі цього будинку».

Виконаймо **впр.1,2**

3.2. З чого складається дім?

На дошці: **зображення будинку**

Окрасою кожного дому є міцні стіни та надійний дах. Велику увагу люди приділяють вхідним дверям, роблять гарний ганок. Сонячне світло у будинок потрапляє через вікна. У будинку має бути рівна підлога та висока стеля.

Увага на всі нові слова (повторюємо, спостерігаємо за формою)

Виконаймо **впр.3**

3.3. «У мене є...» (на дошці ця фраза)

На дошці: **план квартири, зображення кімнат**

Разом з Оленкою вивчаємо назви кімнат, їхнє призначення і промовляємо: Це моя спальня або У мене є спальня. Це мій кабінет або У мене є кабінет.

Це передпокій або У мене є передпокій.
Це вітальня або У мене є вітальня.
Це дитяча кімната або У мене є дитяча кімната.
Це кухня або У мене є кухня.
Це ванна або У мене є ванна.

Виконаймо **впр.4**

3.4.Нейробіка.

3.5. «У мене немає...» (на дошці ця фраза)

Помешкання у всіх різні. Потренуємося з Богданом правильно будувати наступну конструкцію:

У мене немає балкона.
У мене немає кабінету.
У мене немає дитячої кімнати.

Виконаймо **впр.5**

3.6.Прийменники, що вказують на місце

На дошці: у, в, на

Для того, щоб вказати місце якогось предмета, слід вживати слова : на, у, в та інші. Потренуємося з Михайликом. У використовуємо на початку речення, перед словами, що починаються на приголосний, а в - перед голосним, інколи перед приголосним, якщо попереднє слово закінчилося на голосний. У моєї квартирі... У будинку... У кімнаті... (на початку речення)

Я прибрав у своїй кімнаті (між приголосними).

Я працюю в кабінеті. Я граюся в дитячій кімнаті. (після голосного)

Використовуймо на, якщо вказуємо, що хтось або щось знаходиться на поверхні чогось.

Я стою на балконі. Я поставив посуд на стіл.

Виконаймо **впр.6**

3.7. Який мій дім? Яка моя квартира?

Разом з Марійкою. Про ваш дім можна сказати, який він за розміром, з чого він побудований, чи красивий він, чи комфортний. Так само і про квартиру. Зверніть увагу лише на різницю у формах слів. Усе промовляти з учнями і одночасно демонструвати відповідні зображення.

*Мій дім великий. Мій дім маленький.
Мій дім одноповерховий. Мій дім багатоповерховий.
Мій дім дерев'яний. Мій дім цегляний.
Мій дім красивий. Мій дім комфортабельний.*

Але:

Моя квартира велика. Моя квартира маленька.

Моя квартира однокімнатна. Моя квартира трикімнатна.

Виконаймо **впр.7**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Виконаймо **впр.8, 9**

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 17

6.Підсумок та рефлексія

Похвала

РОЗДІЛ 3. Людина і час

Мета розділу

Сформувати вміння описувати людей і події в теперішньому, минулому та майбутньому часі.

Урок 13. Зовнішність і характер

Вікова категорія: 5-17 років
Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів описувати зовнішність людини; формувати вміння говорити про риси характеру; вчити правильно узгоджувати прикметники з іменниками; розвивати спостережливість; тренувати зв'язне мовлення; формувати навички опису людини; виховувати повагу до інших; розвивати культуру мовлення

Очікувані результати: учні вміють описувати зовнішність і характер людини, використовують у процесі мовлення узгоджені з іменниками прикметники, застосовують базові конструкції:

- Він високий.
- Вона має...
- Він виглядає...
- Молодий / старий
- Гарний / симпатичний

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); фото людей (різні типи зовнішності)

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Зовнішність і характер»

Сьогодні ви навчитеся описувати людей як зовні, так і за характером.

Погляньте на мене. Яким би словом ви мене описали?

Усі ви звернули увагу на щось одне. Хтось сказав, яка я на зріст, хтось – підкреслив мою вроду, а комусь до душі моя риса характеру. Отже, людину можна описати з різних боків.

Виконаймо **впр.1**

3.2. Зріст

На дошці: **високий, низький, середнього зросту**

Разом з Михайликом навчимося правильно називати зріст людини.

Виконаймо **впр.2**

3.3. Вік

На дошці: **дитина, хлопчик, дівчинка, юнак, дівчина, жінка, чоловік, людина похилого віку, молодий, старий**

Разом з Оленкою навчимося розбиратися, як називати людину залежно від віку і якими словами описувати. Потренуємося.

*Дитина – радісна, весела
Хлопчик – маленький, розумний
Дівчинка – красива, щира
Юнак – сміливий, здоровий
Дівчина – впевнена, емоційна
Жінка – елегантна, струнка
Чоловік – мужній, сильний*

Усе промовляти з учнями і одночасно демонструвати відповідні зображення.

Виконаймо **впр.3**

3.4. Врода

На дошці: **симпатична (ий), красива (ий), вродлива (ий), гарна (ий), приваблива (ий)**

Разом з Богданом вивчимо слова, якими можна підкреслити зовнішню красу. Обираємо світлини людей, даємо їм імена і складаємо речення.

*Анна – красива дівчина.
Софія- вродлива жінка.
Микола – гарний юнак.
Григорій – симпатичний чоловік.
Орест – привабливий хлопець.*

Виконаймо **впр.4**

3.5. Очі та волосся. Вона (він) має... У неї (нього)...

На дошці: **блакитні, сині, сірі, зелені, карі очі; брюнет (ка), блондин (ка), шатен (ка), русява (ий), руда (ий)**

Повправляймося разом з Марійкою

описувати людей, характеризуючи очі та волосся. Погляньмо на світлини.

Учитель пропонує різні світлини людей, а учні описують.

*Ця жінка блондинка. Вона має блакитні очі.
Цей чоловік брюнет. Він має зелені очі.
Це дівчина. У неї карі очі та руде волосся.
Це хлопчик. У нього сірі очі та русяве волосся.*

Виконаймо **впр.5**

3.6. Нейроруханка

3.7. Характер

Людина цінна не зовнішністю, а характером, тому що за приємною зовнішністю може ховатися найбільший злочинець. Хоча за деякими рисами обличчя можна впізнати непорядну людину. Потренуємося з Михайликом влучно описувати характер людини за її вчинками.

Учитель пропонує картинки, за якими учні роблять висновок про характер людини.

*Ця дівчинка добра і чуйна.
Цей хлопчик сміливий.
Ця жінка щедра.
Цей чоловік сильний.
Ми помітили лише гарні риси характеру, тому що бачили саме таких людей.
Існують інші риси, які відштовхують людей.
Цей чоловік жадібний.
Ця жінка сварлива.
Цей хлопчик заздрисний.
Ця жінка підступна.*

Усе промовляти з учнями і одночасно демонструвати відповідні зображення.

Виконаймо **впр.6**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Пограймо в гру «Хто це?»
Учитель описує когось з учнів, а діти вгадують, хто це.

Виконаймо **впр.7, 8**

5.Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6.Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 14. Теперішній час

Вікова категорія: 5-17 років
Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: закріпити вживання теперішнього часу; навчити правильно використовувати особові форми дієслів; навчити говорити про дії: зараз, регулярно, часто; розвивати мовленнєву автоматизацію; тренувати слухову уважність; формувати граматичне чуття; розвивати самодисципліну через мовні моделі; формувати впевненість у побудові речень

Очікувані результати: учні використовують правильні форми дієслів теперішнього часу (без вживання термінів) на основі вивчених моделей ; правильно наголошують слова; застосовують базові конструкції:

- Я роблю...
- Я часто...
- Я зараз...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з діями

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотивація

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдан-

ня

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Теперішній час»

Сьогодні ви навчитеся грамотно розповідати про дії, які ви або хтось виконує часто або в момент мовлення.

Скажіть, будь ласка, що я зараз роблю? Так, я стою, говорю, навчаю, запитую, відповідаю, слухаю, ходжу тощо. Усе це відбувається зараз.

Виконаймо **впр.1**

3.2. Я роблю...

Розкажіть про себе, починаючи зі слів: «Я роблю...»

Можливі варіанти: Я роблю уроки. Я роблю фізичні вправи. Я роблю бутерброд.

Виконаймо **вправу 2**

3.3. Я зараз...

Дії, які ви щойно називали, розповідають про певний момент або те, що ви робите щодня. Складіть речення, у яких мова буде про те, що кожен з вас робить зараз.

Виконаймо **впр.3**

3.4. Нейроробіка

3.5. Я часто...

Якщо часто займатися нейроробікою, можна отримати чудові результати у вивченні будь-якої мови. Ми з вами опануємо усі закони української мови. Отже, попрацюймо з реченнями, які повідомляють про ваші дії, які виконуються часто. Наприклад, Я часто читаю. Я часто співаю. А ви?

Виконаймо **впр.4**

3.6. Зміна дієслова

Ми з вами складали речення про себе, а тепер зверніть увагу, як змінюватимуться слова - назви дій, коли мова піде про когось.

На дошці:

Я читаю, а ми читаємо.

Я стою, ми стоїмо.

Ти читаєш, а ви читаєте.

Ти стоїш, ви стоїте.

Він, вона, воно читає, а вони читають.

Він, вона, воно стоїть, а вони стоять.

Виконаймо **впр.5**

3.7. Особові закінчення

Усі слова, які називають дію, змінюються за зразком поданим вище. Потренуймося разом.

На дошці:

Я пишу - ми пишемо

Ти пишеш - ви пишете

Він, вона, воно - пише

Вони пишуть

Я танцюю - ми танцюємо

Ти танцюєш - ви танцюєте

Він, вона, воно - танцює, вони - танцюють

Виконаймо **впр.6**

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Пограймо в гру «Так чи ні». Якщо я називатиму правильну форму слова, ви показуєте палець догори і аплодуєте, а коли скажу неправильну – тупаєте ніжками.

Виконаймо **впр.7, 8**

5. Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 15. Минулий час

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів говорити про події в минулому; сформувати вміння вживати форми: був / була; минулий час дієслів; звернути увагу на зміну форми залежно від роду; розвивати пам'ять і послідовність розповіді; формувати навички короткого оповідання; тренувати зв'язне мовлення; формувати вміння аналізувати свій день; розвивати уважність до власного досвіду

Очікувані результати: учні розповідають про події, що вже відбулися, грамотно будують речення, змінюючи форми дієслів залежно від роду; володіють базовими конструкціями:

- Я був... / Я була...
- Учора я...
- Це було добре.

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки: школа, парк, магазин

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Минулий час»

Сьогодні ви навчитеся розповідати про події, які вже відбулися або відбувалися. Звісно, створювати такі речення слід уважно, тому що слова, які називають дію будуть мати різні форми. Почнімо з Марійкою, питаємо у неї: «Що ти вчора робила?»

Марійка каже: «Я навчалася, відпочивала, тренувалася».

Спитаємо Михайлика: «Що ти вчора робив?»

Михайлик відповідає: «Співав, танцював, малював».

Зверніть увагу на слова-дії, які використовував Михайлик і ті, які використовувала Оленка.

Виконаймо **впр.1**

3.2. Учора я...

Спитаємо тепер Богдана: «Що ти вчора робив?»

Богдан каже: « Учора я грав у футбол».

Повправляймося розповідати про себе. Учні говорять по черзі.

Виконаймо **впр.2**

3.3. Я був / була

Потренуємося використовувати правильно слова був та була. Був стосується хлопчиків, чоловіків, а була – дівчаток, жінок.

Наприклад, Я була у школі. Я був на концерті. Я була в магазині. Я був у парку. Учні по черзі розповідають про себе, а потім виконують вправу 3 самостійно.

3.4. Дієслова минулого часу

На дошці таблиця відмінювання дієслів минулого часу на конкретних прикладах:

Ж.р.	Ч.р.	С.р.	Множина
працювала	працював	працювало	працювали
навчалася	навчався	навчалось	навчалися

Учні вправляються в складанні різноманітних речень, де слід вжити дієслово минулого часу. Далі виконують **вправу 4**.

3.5. Нейробіка

3.6. Це було добре

Про події, які відбулися, можна скласти відгук одним простим реченням. У такому реченні зазвичай люди передають свої емоції.

Наприклад:

Це було цікаво.

Це було добре.

Це було приємно.

Це було страшно.

Учні повторюють фрази вголос, по черзі.

Виконаймо **впр.5**

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Потренуємо емоційний інтелект. Пропоную гру «Вгадай емоцію». Я показуватиму вам світлинку, а ви маєте відчуття і сказати, як для героїв це було. Варіанти світлин мають потребувати відповідей: це було цікаво, це було приємно, це було весело, це було страшно.

Виконаймо **впр.6-9**

5. Домашнє завдання

6. Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 16. Майбутній час

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів говорити про плани та наміри; сформувати вміння вживати: складений майбутній час (я буду читати); простий майбутній час (ми поїдемо); навчити будувати короткий план на завтра; розвивати навички прогнозування; формувати зв'язне мовлення; тренувати граматичну гнучкість; формувати відповідальність за власні плани; розвивати позитивне мислення про майбутнє

Очікувані результати: учні вміють говорити про плани та наміри на майбутнє; вміють вживати прості та складені форми майбутнього часу; застосовують у мовленні базові конструкції:

- Я буду...
- Я планую...
- Ми поїдемо...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з діями (читати, грати, їхати, писати)

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотивація

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдан-

ня

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Майбутній час»

Сьогодні ви навчитеся розповідати про свої наміри та плани на майбутнє. Будуючи речення про події майбутнього, слід бути уважними при використанні слів, які називають дію. Отже, повторюємо і спостерігаємо за змінами слів.

- Михайлику, що ти будеш робити завтра?
- Я буду відпочивати.
- Марійко, що ти будеш робити завтра?
- Я буду навчатися.

Виконаймо **впр.1**

3.2. Я буду...

На дошці: **Я буду...**

Потренуємося з Оленкою скласти речення.

Учитель підбирає картки, викликає до себе учнів по черзі, які складатимуть речення.

Виконаймо **впр.2**

3.3. Я планую...

На дошці: **Я планую...**

Богдан допоможе вам грамотно висловлюватися про свої плани.

Наприклад:

- Я планую навчатися в університеті.
- Я планую поїхати до Франції.
- Я планую стати учителем.
- Я планую піти на концерт.

Учні висловлюють свої плани, учитель лагідно їх коригує, якщо чує помилки.

Виконаймо **впр.3**

3.4. Ми поїдемо ...

Марійка полюбляє мандрувати, тож залюбки розкаже вам, як говорити про наміри на подорож.

Наприклад:

- Ми поїдемо до Італії.
- Ми поїдемо до друзів у Польщу.
- Ми поїдемо до бабусі у Бухарест.
- Ми поїдемо до Діснейленду в Парижі.

Учні повторюють фрази вголос, по черзі.

Виконаймо **впр.4**

3.5. Нейробіка

3.6. Різниця між формами

Про події, які плануються або стануться в майбутньому можна говорити двома способами. Зверніть увагу.

Я буду читати. – Я читатиму. Я прочитаю.

Я буду працювати. – Я працюватиму. Я попрацюю.

Я буду готувати. – Я готуватиму. Я приготую.

Я буду тренуватися. – Я тренуватимуся. Я потренуюся.

Виконаймо **впр.5**

3.7. Особові форми

На дошці: **алгоритм зміни дієслівних форм у майбутньому часі**

Форма слова, що називає дію, у майбутньому часі залежить від того, про кого йде мова у реченні або від імені кого говорять. Наприклад:

Я буду вивчати. Я вивчатиму. – Ми будемо вивчати. Ми вивчатимемо.

Ти будеш вивчати. Ти вивчатимеш. – Ви будете вивчати. Ви вивчатимете.

Він (вона, воно) будуть вивчати (вивчатимуть).- Вони будуть вивчати (вивчатимуть).

Виконаймо **впр.6**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Пограймо у гру «Крокодил». Один з вас виходить до дошки, отримує від мене завдання: зобразити те, що написано на картці. Решта - вгадують. Відповідь має починатися словами: «Я буду...» Варіанти написів на картках: «Я буду спати», «Я буду читати», «Я буду стрибати» та ін.

Виконаймо **впр.7- 9**

5.Домашнє завдання

Вправи 10 - 16

6.Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 17. Здоров'я

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів описувати самопочуття; розвивати емоційний інтелект; формувати навички реагування на ситуацію; тренувати правильну інтонацію скарги; навчити дітей просити допомогу; формувати турботливе ставлення до інших

Очікувані результати: учні вміють описувати своє самопочуття; застосовують у мовленні давальний відмінок (без терміна); користуються базовими конструкціями:

- Мені болить...
- У мене болить...
- Мені погано / зле
- Мені добре
- Потрібен лікар

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки «Частини тіла»: голова, горло, живіт, рука, нога, зуб, вухо, око; картки емоцій (добре, погано, нормально); картки ситуацій (малюнки або світлини): кашель, чхання, тримається за живіт, тримає голову, впав / забив коліно; іграшковий фонендоскоп, термометр для гри «Лікар»

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець, маленьке дзеркальце (для оцінювання свого зовнішнього вигляду)

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Здоров'я»

Сьогодні ви навчитеся описувати свій фізичний стан. Це дуже важливо для ситуацій, коли потрібна допомога лікаря. Стан вашого тіла тісно пов'язаний з емоціями, тому ми продовжимо далі навчатися розуміти свої емоційні реакції. Як ви себе зараз почуваєте? З якими емоціями прийшли на урок? Що зараз відчуває ваше тіло? Вам добре, нормально чи погано?

Виконаймо **впр.1**

3.2. Ситуація «Марійка захворіла»

На дошці запис: **Мені болить**

Учитель показує картку Марійки і її голосом говорить:
— Мені болить горло... (учні повторюють).

Потім запрошує до себе учнів по черзі, кожен з них витягує картку із зображенням якоїсь частини тіла. Далі учні промовляють речення:

- Мені болить живіт.
- Мені болить рука.
- Мені болить нога.

Виконують **впр.2**

3.3. Частини тіла

Учитель: «Краще розібратися з частинами тіла нам допоможе Богдан».

Далі голосом Богдана пояснює, демонструючи.

- Це голова.
- Це горло.
- Це живіт.
- Це рука.
- Це нога.

А тепер згадаймо, як треба сказати, коли болить голова?

Учні відповідають: - Мені болить голова.

Так само промовити з іншими частинами тіла.

Виконання **впр.3**

3.4. У мене болить...

На дошці:

Мені болить голова.

У мене болить голова.

Учитель:

— Оленка каже, що вам слід знати про ще один спосіб сказати, що болить.

Послухайте:

- Мені болить горло. У мене болить горло.
- Мені болить живіт. У мене болить живіт.

Учні повторюють хором, по одному.

Виконаймо **впр.4**

3.5. Нейробіка

3.6. Мені добре. / Мені погано.

— Як почуваєтеся після нейробіки? Оберіть та покажіть усім смайлик, який відображає ваш стан.

Гра «Смайлик»:

— Мені добре.

— Мені погано.

Учні показують картку — говорять фра-

зу.

Виконують **впр.5**

3.7. Потрібен лікар

На дошці:

Потрібен лікар

Учитель (драматично):

— Мені дуже погано... Хто мені потрібен?

Учні:

— Потрібен лікар!

Виконання **впр.6**

3.8. Граматична гра «Так чи не так»

На дошці: **я** **мені**

Учитель:

Пограймо в гру «Так чи не так». Уважно слухайте, що я говоритиму, і робіть висновок, правильно чи не правильно я говорю.

— Я добре! Так чи не так?

Учні:

— Не так !

Учитель:

— Як правильно?

Учні:

— Мені добре.

Учні виконують **впр.7**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

4.1. Робота в парах. Складання діалогу.

Ситуація:

— Що сталося?

— Мені болить...

— Потрібен лікар?

— Так / Ні.

Виконання **впр.8**

4.2.Складання історії (4-5 речень).

Модель на дошці:

Учора мені ...

Мені (боліло, болів, боліла) ...

Потрібен був лікар.

Виконання **впр.9**

5.Домашнє завдання

Вправи 10 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 18. Подорожі

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів говорити про подорожі; розвивати уяву та мовлення; розвивати інтерес до світу; формувати культурну відкритість

Очікувані результати: учні вміють правильно вживати прийменники в / до; будувати короткий діалог у касі; використовувати конструкції:

- Я подорожую...
- Я був / була в...
- Я хочу повернутися...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); карта України; картки: вокзал, автовокзал, аеропорт; картки: поїзд, автобус, літак, автомобіль; табличка «КАСА»; ігрові «квитки» (папірці)

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до

теми «Подорожі»

На дошці: **подорож**

Учитель:

— Скажіть, будь ласка, чи любите ви подорожувати?

— Хто із вас подорожував поїздом? Де ви побували?

— А хто літаком? Куди ви літали?

— Кому з вас довелося подорожувати на велосипедах?

— А хто подорожував пішки?

Виконання **впр.1**

3.2. Де починається подорож?

Учитель:

— Ваші добрі знайомі Михайлик та Марійка знаються на подорожах, тож сьогодні вони допомагатимуть вам у цій темі.

Голосом Михайлика:

— Подорож передбачає переміщення на певну відстань. Відстані можуть бути різними, тому долати їх можна будь-яким транспортом і пішки.

Учитель показує фото:

- Залізничний вокзал
- Автовокзал
- Аеропорт

— Що це?

Голосом Марійки:

— Потренуймося говорити, куди плануємо їхати, щоб почати подорож.

На дошці:

Я їду на вокзал.

Я їду на автовокзал.

Я їду в аеропорт.

Учитель промовляє ці речення, демонструючи відповідні зображення. Учні повторюють.

Виконання **впр.2**

3.3. Конструкція «Я подорожую...»

Учитель:

— Цікаво, а якому виду транспорту надають перевагу Оленка та Богдан.

Голосом Оленки:

— Я подорожую поїздом.

Голосом Богдана:

— Я подорожую літаком.

Учитель:

— А я подорожую автобусом, інколи пішки.

Учитель демонструє картки із зображенням транспорту і пропонує учням скласти речення за зразком і картою.

3.4. «Я був / була в...»

На дошці:

Я був у Львові. (Михайлик)

Я була у Львові. (Марійка)

Коли я спитала у Михайлика, де він був на канікулах, той сказав: «Я був у Львові». Поставила таке запитання Марійці, почула у відповідь: «Я була у Львові». Чим відрізняються їхні відповіді? Так, був – має сказати хлопчик, а була – дівчинка.

Пограймо у гру «Так чи ні».

Я показуватиму вам картку із зображенням хлопчика або дівчинки і говоритиму від їхнього імені. Якщо почуєте, що я застосувала правильно слова був / була, відповідайте так і плескайте в долоні, а якщо почуєте неправильне речення, кажіть ні і потупайте ногами.

Виконання **впр.3**

3.5. Нейробіка

3.6. Прийменники в (у), до.

Для того, щоб навчитися грамотно говорити українською про подорожі, слід

знати секрети вживання слів в(у) та до. Про це вам розповість Оленка.

Якщо ви хочете сказати про рух усередину чогось, то вживайте в(у). Наприклад, іду в школу; поїхав в Україну; поїхав у Румунію.

Якщо розповідаєте про рух до об'єкта чи особи, говоріть до. Наприклад, під'їхати до Києва; підійти до будинку; зайти до подруги; приїхати до бабусі.

Отже, коли ми кажемо: поїхати до Одеси, маємо на увазі рух у напрямку Одеси. Говорячи: поїхати в Одесу, слід розуміти, що тут про рух у саме місто Одесу. Пограймо в гру: «Хто швидше». Учитель показує картку, на якій зображено певне слово. Учні мають утворити з ним речення, вставивши прийменники в(у) або до.

Наприклад, Київ – Я їду в Київ.

Бабуся – Я їду до бабусі.

Лікар – Я йду до лікаря.

Польща – Я їду в Польщу.

Виконання **впр.4**

3.7. Підготовка до купівлі квитка

Учитель:

— Я хочу поїхати до Львова.

— Що мені потрібно?

Учні:

— Квиток!

На дошці:

Мені потрібен квиток до Львова.

Я хочу купити квиток.

Учні повторюють хором, поодиночі.

Пояснення:

— Коли ми купуємо квиток, ми говоримо «до міста».

3.8. Рольова гра «Каса»

Учитель ставить на стіл табличку «Каса».
Обирає учня, який гратиме роль касира, інші учні – туристи.

Модель діалогу на дошці:

Турист:

— **Добрий день!**

Касир:

— **Добрий день!**

Турист:

— **Дайте, будь ласка, квиток.**

Касир:

— **Куди ви їдете?**

Турист:

— **Я їду до Києва.**

Касир:

— **Вам потрібен один квиток?**

Турист:

— **Так, один.**

Касир:

— **Тримайте, будь ласка.**

Турист:

— **Дякую. На все добре!**

Касир:

— **Хай щастить!**

Практика

Учні міняються ролями.

Умови:

- різні міста;
- різний транспорт;
- 1 або 2 квитки.

Виконання **впр.5,6**

3.9. «Я хочу повернутися...»

Учитель:

Я був у Карпатах.

Мені дуже сподобалося.

Я хочу повернутися.

Запитання:

— Куди ти хочеш повернутися?

— До кого ти хочеш повернутися?

Учні повторюють хором, поодиночі.

Виконання **впр. 7**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

4.1. Складання розповіді (впр.8)

Я подорожую...

Я був / була...

Я хочу повернутися...

Я купив / купила квиток...

4.2. Моя мрія

На дошці карта світу

Учитель:

— Марійка з Михайликом – затяті мандрівники і побували в багатьох місцях України та за її межами. Зараз вони розкажуть про свої подальші плани.

Марійка:

— Я хочу поїхати в Нову Зеландію. Мрію повернутися у Таїланд.

Михайлик:

— Я хочу поїхати в Канаду. Мрію повернутися в Австралію.

Учитель:

— Погляньте на карту світу і оберіть країну своєї мрії.

Напишіть про це у зошитах (**впр.9**)

Я хочу поїхати _____.

Я хочу повернутися в _____.

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Похвала

РОЗДІЛ 4.

Соціальне спілкування. Бессарабія

Мета розділу

Автоматизувати мовні навички рівня А1 та сформувати соціокультурну компетентність із урахуванням регіону Бессарабії.

Урок 19. Телефон і онлайн-спілкування

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: формувати в учнів навичку телефонного та онлайн-спілкування українською мовою; розвивати навички аудіювання, діалогічного мовлення; формувати швидку реакцію в ситуації спілкування; поповнити словниковий запас (телефон, дзвінок, повідомлення, інтернет тощо); виховувати культуру мовлення; формувати ввічливість у спілкуванні; навчати правил безпечної поведінки онлайн

Очікувані результати: учні вміють представитися під час телефонної розмови; попросити покликати когось до телефону; написати просте онлайн-повідомлення; чемно завершити розмову; використовувати конструкції:

- Можна поговорити?
- Я телефоную...

- Передзвоніть, будь ласка.

Обладнання вчителя: дошка/фліп-чарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з фразами; іграшковий телефон / зображення телефону; роздруковані діалоги; картки «Ситуація»; презентація (смартфон, месенджер, відеодзвінок); аудіозапис короткої розмови; смайлики для рефлексії

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Телефон і онлайн-спілкування»

Учитель:

Скажіть, будь ласка, яку річ у своєму житті використовує кожна людина як джерело інформації, відеокамеру та засіб зв'язку? Так, це телефон. Чи є у вас цей гаджет? Чи пишите ви повідомлення? Чи спілкуєтеся по відеозв'язку? Якими месенджерами користуєтеся?

Виконання **впр.1**

3.2. Актуалізація лексики

На дошці:

телефон
дзвінок
повідомлення
відеодзвінок

Гра «Повтори швидко»

Гра «Що зникло?» (слова на дошці — одне прибирається)

Виконання **впр.2**

3.3. Введення нових конструкцій

Учитель:

Коли у вас виникає потреба зателефонувати комусь, ви маєте пам'ятати про правила спілкування по телефону. Насамперед, на початку спілкування слід привітатися, поцікавитися у співрозмовника, чи зручно йому в цей момент спілкуватися. Якщо телефонуєте людині, яка з Вами незнайома, слід представитися. Інколи буває, що слухавку бере не той, на кого ви очікували. Тоді варто ввічливо попросити передати слухавку або ж переказати власнику телефона, що ви очікуватимете його дзвінка. Наприкінці розмови слід попрощатися.

На дошці:

- **Можна поговорити?**
- **Я телефоную...**
- **Передзвоніть, будь ласка.**

Учитель:

— Перед вами конструкції, якими варто користуватися під час телефонної розмови. Послухайте, як їх можна використовувати на прикладі діалогу. Мені допоможуть Оленка з Богданом:

- Алло!
- Добрий день! Можна поговорити з Марією? Це Олена.
- Хвилинку.
- Я телефоную щодо уроків.
- Передзвоніть, будь ласка, пізніше.
- Гаразд, до побачення.
- На все добре.

Учні повторюють діалог.

Виконання **впр.3**

3.4. Аудіювання

Учитель:

— А тепер моїми помічниками будуть Марійка та Михайлик. Послухайте їхню телефонну розмову. Після прослуховування перевіримо, чи уважними ви були і усе запам'ятали.

- Алло!
- Добрий день! Я телефоную вам з приводу інтернету.
- Що у вас трапилось?
- Не працює вайфай.
- Зараз перевіримо. Можливо, на вашому рахунку закінчились кошти.
- Я поповнила рахунок учора.
- Так, кошти є. Пропоную вам перезавантажити роутер.
- Перезавантажила. Усе гаразд, вайфай працює. Дякую.
- Будь ласка.
- До побачення.
- На все добре.

Учитель:

— Скажіть, будь ласка, чи зрозуміли ви, хто кому телефонував. На вашу думку, це було ввічливе спілкування?

Виконання **впр.4**

3.5. Практика в парах. Рольова гра «Телефонна розмова»

Учитель:

Зараз ви попрацюєте в парах. Оберіть одну із запропонованих ситуацій (ситуації на дошці) і розіграйте телефонну розмову.

На дошці ситуації:

- **Ти телефонуєш другу.**
- **Ти телефонуєш вчителю.**

Виконання **впр.5**

3.6. Нейробіка

3.7. Онлайн-спілкування

Можливо вам вже доводилося навчатися або працювати дистанційно, замовляти товари в інтернет-магазинах чи спілкуватися з кимось з допомогою різних інтернет-ресурсів. Для такого спілкування існує багато онлайн-платформ. Звісно, спілкування онлайн відрізняється від звичайної телефонної розмови. Воно віртуальне, використовуючи його, не слід втрачати зв'язок з реальністю. Треба так само бути ввічливими, дбати про почуття людей, які для вас по ту сторону екрану. А ще важливо дбати про власну безпеку: не довіряти незнайомцям свої секрети або приватні дані батьків чи друзів.

Уявімо ситуацію, що у вас запланована онлайн-зустріч з другом, а ви захворіли, болить горло і ви не можете розмовляти. Які ваші наступні дії:

- 1) друг і так здогадається, що я захворів, не буду йому нічого писати;
- 2) напишу йому повідомлення, що я хворий і жалкую, що доведеться цю зустріч відкласти на пізніший термін.

Напишіть своє повідомлення у зошиті (впр.6)

А тепер уявімо іншу ситуацію. Ваша подруга живе за кордоном. Ви спілкуєтеся з нею в телеграмі. Вона опублікувала на своїй сторінці у соціальній мережі ваше фото без вашого на те дозволу. Які ваші дії?

Напишіть повідомлення подрузі (впр.7)

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Виконання впр.8,9

5.Домашнє завдання

Вправи 10 - 16

6.Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 20. Свята і традиції України

Вікова категорія: 5-17 років
Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частотою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів розповідати про українські свята; ознайомити з часовими формами (теперішній, минулий час у простих текстах); розвивати усне мовлення; формувати навички опису традицій; розширювати словниковий запас; формувати повагу до української культури; розвивати міжкультурну толерантність

Очікувані результати: учні можуть назвати 3-4 українські свята, описати традицію у 3-5 реченнях, використовують конструкції:

- Ми святкуємо...
- В Україні прийнято...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); картки з назвами свят, ілюстрації, картонне вогнище

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Свята і традиції України»

Учитель :

— Скажіть, будь ласка, чи любите ви свята? Чи знаєте ви народні румунські свята? Яке свято у вас найулюбленіше?

Виконання **впр.1**

3.2. Традиції, звичаї та свята

На дошці:
традиції
звичаї
свята
трипільська культура
вишиванка

Учитель голосом Оленки:

Український народ має дуже давню історію, гарні традиції та красиві свята. Українські звичаї дещо схожі на румунські, адже приблизно з 5400 до 2750 рр. до н.е. на землях сучасної України, Молдови та Румунії жила цивілізація трипільців. Їхню культуру називають «культурою мальованої кераміки». Перші знахідки виявлені у 1896 році біля села Трипіль на Київщині археологом Вікентієм Хвойкою.

Деякі традиції та звичаї трипільської культури досі живуть серед наших народів. Українські жінки полюбляють вишивку, під час вишивання використовують давні символи: коло, трикутник, ромб, спіраль, безкінечник, меандр, світове дерево і березину.

Ці слова вчитель **пише на дошці**, називає, показуючи відповідні зображення. Учні повторюють.

В Україні щороку відзначають День вишиванки у другий четвер травня. У цей день прийнято влаштовувати флешмо-

би у вишиванках.

3.3. Руханка під пісню «Вишиванка»

<https://www.youtube.com/watch?v=csompKuOAj0>

Виконання **впр.2,3**

3.4. День незалежності

На дошці:

День незалежності

герб

тризуб

прапор

гімн

Учитель голосом Марійки:

Вишиванки одягають на державне свято День незалежності, яке відзначають 24 серпня з 1991 року. Кожен українець знає свої державні символи: гімн, прапор та герб у вигляді золотого тризуба. У цей день прийнято виходити на площі та вулиці міст у святковому національному вбранні.

Тут варто увімкнути гімн.
https://www.youtube.com/watch?v=Wx7vo__48oE

Виконання **впр.4**

3.5. Зимові свята

На дошці:

Святвечір

Різдво

Новий рік

Свято Василя

колядки

щедрівки

вертеп

дідух

Учитель голосом Богдана:

Більша частина українців – християни, тому дотримуються церковного календаря і відзначають православні свята.

Хоча подібні свята існували в Україні ще до прийняття християнства та мали інший – язичницький зміст.

Серед зимових свят українців найбільше – це Різдво Христове. Його відзначають за старовинними традиціями 25 грудня. Напередодні на Святвечір до хати заносять дідух - солом'яний оберіг, готують вечерю з 12 пісних страв. Різдво прийнято відзначати з вертепом. Це переодягнені актори, які прославляють народження Ісуса Христа, заходять до кожної хати, співають і вітають господарів. Українські діти дуже люблять це свято, вчать колядки, щоб ними вітати інших і отримувати за це подарунки.

Дуже відома серед українців пісня «Добрий вечір тобі, пане господарю»

<https://www.youtube.com/watch?v=ap4fWMCm9xk>

Також з великим задоволенням відзначають Новий рік (1 січня) або Свято Василя. Ввечері напередодні свята прийнято щедрувати (співати щедрівки), а вранці посівати, ходити від оселі до оселі з побажаннями щасливого нового року.

Ви не раз чули щедрівочку, відому всьому світові «Щедрик, щедрик, щедрівочка, прилетіла ластівочка». Заспіваймо разом:

https://www.youtube.com/watch?v=_IQPyRjdxp0

*Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господаря викликати:
Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару, -
Там овечки покотилися,
А ягнички народились.
В тебе товар весь хороший,*

*Будеш мати мірку грошей,
Хоч не гроші, то полова,
В тебе жінка чорноброва.*

А ось нова оброблена версія. <https://www.youtube.com/watch?v=1ANzJNMLBMO>

Виконання **впр.5**

3.6. Великдень

На дошці:
Великдень
Пасха
паска
писанка
крашанка

Учитель голосом Михайлика:
Найбільше весняне народне свято в Україні – Великдень або Пасха. До нього готуються заздалегідь. Прийнято дотримуватися посту, прибирати оселі, робити писанки, крашанки, пекти паски.

Завдання «Design a Pysanka»
Студенти отримують шаблон писанки.
Завдання:
намалювати орнамент
придумати значення символу.

Потім кожен пояснює:
Це моя писанка.
Вона символізує щастя / весну / сім'ю.

Виконання **впр.6**

3.7. Свято Івана Купала

На дошці:
Івана Купала
багаття
цвіт папороті

Учитель голосом Оленки:
Серед літніх свят найулюбленіше серед молоді – свято Івана Купала. Воно

пов'язане з днем літнього сонцестояння. Його відзначають біля водойм. Запалюють велике багаття, стрибають через нього. У цю ніч серед дівчат прийнято гадати, пускати сплетені вінки на воду. Існує легенда, що в лісі в цю найкоротшу літню ніч розквітає папороть.

Важається, що квітку може знайти лише молодий хлопець, часто неодружений або єдиний син в родині. Через те, що її охороняє нечиста сила, квітку здобути важко. Але якщо вдасться — щасливчик отримає дар бачити майбутнє, здібність розуміти мову звірів і птахів, зцілювати хворих, та знаходити заховані в землю скарби.

3.8. Руханка «Стрибаємо через вогнище»

Учні діляться на пари. Завдання: міцно тримаючись за руки, перестрибнути через імпровізоване вогнище (з картону). Виграє пара, яка не розірвала руки під час стрибка.

3.9. Серпневі свята

На дошці:
Медовий Спас
Яблучний Спас
Горіховий Спас
мед, мак, яблука, горіхи

Учитель голосом Марійки:
Також дуже популярні літні свята – Медовий Спас (1 серпня), Яблучний Спас (6 серпня) та Горіховий або Хлібний Спас (16 серпня). Це своєрідні свята збору врожаю. У ці дні прийнято освячувати в храмах мед, мак, яблука та хліб.

Виконання **впр.7**

3.10. Свято Покрови

На дошці:
Свято Покрови
День захисника Вітчизни

День козацтва козак воїн

Учитель голосом Богдана:
Найбільше осіннє свято відзначають 1 жовтня – Свято Покрови Пресвятої Богородиці. Цей день ще є Днем козацтва та Днем захисника Вітчизни. У цей день вшановують Богородицю, воїнів-захисників України та згадують славне козацтво. Існує легенда про те, що саме Богородиця врятувала козаків від турків, коли вони поверталися морем додому разом з невільниками, яких врятували з турецького полону. Богородиця покрила козаків туманом, щоб вони пройшли невидимими крізь турецьку варту.

3.11.Словникова робота

Гра «Хто більше?» (суть полягає в тому, хто назве більше нових слів, вивчених на цьому уроці)

Гра «Що зникло?» (на дошці не більше 8 слів, 1-2 слова забирають, слід пригадати, що саме забрали)

3.12.Введення конструкцій

На дошці:

Ми святкуємо...

В Україні прийнято...

Ми святкували...

Учитель викликає по черзі до дошки учнів і пропонує там, використовуючи картки зі словами, скласти різні речення. Потім ускладнює завдання, пропонує дітям замість слів – назв свят їхні ілюстрації, щоб учні самостійно згадали назви і побудували речення.

Наприклад:

Ми святкуємо Різдво. Ми святкуємо Великдень.

В Україні у цей день прийнято колядувати.

В Україні на це свято прийнято освячувати паски, писанки, крашанки.

Учитель пояснює, що коли ми кажемо «святкуємо», мова йде про те, що відбувається зараз, сьогодні. Якщо розповідаємо про минулу подію, кажемо «святкували». Поруч з цим словом у реченні можуть бути слова: раніше, колись, учора.

Виконання **впр.8,9**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

4.1. Усно. Робота в парах.

Учитель роздає кожній парі картку з ілюстрацією до певного свята. Завдання полягає в тому, щоб кожна пара опрацювала свою ілюстрацію і склала якомога більше повних речень про неї.

4.2. Гра «Упізнай свято»

Учитель читає про певну традицію, а учні вгадують свято.

Наприклад:

У цю ніч шукали цвіт папороті.

Напередодні цього свята робили писанки.

5.Домашнє завдання

Вправи 10 - 16

6.Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 21. Бессарабія: край і люди

Вікова категорія: 5-17 років
Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: ознайомити учнів із регіоном Бессарабія; закріпити теперішній час, прикметники, відпрацювати вимову географічних назв; розвивати навички усного мовлення; формувати вміння описувати регіон; розвивати фонетичні навички; виховувати повагу до багатонаціональності регіону; формувати інтерес до культури України; розвивати толерантність та міжкультурне розуміння

Очікувані результати: учні вміють описати край 3–5 прикметниками; назвати, хто тут живе; правильно вимовляти назви: Бессарабія, Дунай, Дністер; скласти короткий усний опис регіону (4–6 речень); використовують конструкції:

- Бессарабія — це регіон.
- Тут живуть українці, румуни, болгари.

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); карта України; світлини; картки зі словами

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдан-

ня

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Бессарабія: край і люди»

Сьогодні ми з вами подорожуватимемо Україною, а точніше тією частиною України, яку називають Бессарабією. Це чудовий багатонаціональний край, у якому живуть і українці, і молдовани, і болгари, і гагаузи, і румуни та інші народи. Ця історична область знаходиться між річками Прут, Дністер і гирлом Дунаю та Чорним морем. Вона займає південно-західну частину сучасної Одеської області, а це безмежні степи, річки та море.

Кожен народ тут має свої власні звичаї, культуру, мову, побут і свята.

Болгари - це південні слов'яни. Молдовани - румуномовний народ. Гагаузи – тюркомовний народ. Національні відмінності кожного народу не заважають їм створювати тісну комунікацію та обмін найкращими традиціями, про які ви дізнаєтеся на наступному уроці.

Виконання **впр.1**

3.2. Словникова робота

На дошці:
Бессарабія
край
Дунай
Дністер
народ
мова
традиція
багатонаціональний
родючий
гостинний

Учні промовляють слова разом з учителем, потім індивідуально, тут доцільно

буде зіграти у гру «Що зникло?»

Виконання **впр.2**

3.3. Прикметники

Учитель голосом Оленки:

— Люди, які населяють Бессарабію добрі, гостинні, дружні й працьовиті.

Учитель голосом Богдана:

— Сама ж Бессарабія сонячна, тепла, родюча, красива, багатонаціональна.

Учитель:

— Зверніть увагу на слова, якими описали Оленка та Богдан Бессарабію і її населення. Побудуйте свої речення з цими словами.

Учитель виставляє ці **слова на дошці**.

Виконання **вправи 3**

3.4. Дієслова теперішнього часу

У Бессарабії живуть українці, болгари, гагаузи, молдовани, румуни. Вони говорять різними мовами, старанно працюють, люблять свою культуру, відзначають свої свята, бережуть свої традиції, шанують свої звичаї і поважають звичаї інших народів.

Зверніть увагу, які слова на позначення дії, які використала. Я говорила про теперішній час. Ви можете скласти своє речення, використовуючи дані слова (виставити їх на дошці).

Виконання **впр.4**

3.5. Подорож до центру етнографічного, сільського зеленого туризму і сімейного відпочинку «Фрумушика-Нова».

Учитель:

Михайлик та Марійка проклали туристичний маршрут через визначні місця Бессарабії. Перш за все вони радять відвідати «Фрумушику-Нову». Тут зна-

ходиться музей під відкритим небом старовинного бессарабського села, де є одна з найбільших в Європі овечих ферм та велична статуя чабану, яка занесена у Книгу рекордів Гіннеса, заввишки з п'ятиповерховий будинок (16,4 м). Тут пригощають справжнім молдавським вином та овечим сиром. При в'їзді до центру туристів зустрічає гасло: «Ласкаво просимо до землі вина та сиру». На території центру відреставрували старовинні будівлі і відтворили в них колишній побут.

На дошці слова:

житло

побут

ферма

вівці

чабан

Фрумушика-Нова

вино

сир

Вчитель називає слова, показуючи відповідні картинки. Учні повторюють хором, поодиночі.

3.6. Подорож до Білгород -Дністровської фортеці.

Михайлик з Марійкою також радять вам при нагоді завітати до Білгород-Дністровської фортеці. Вона була споруджена в XIII — XV столітті на місці руїн античного міста Тіра. Цю фортецю захоплювали готи, орди гунів, спалювали місто. З попелу його підняло плем'я східних слов'ян тиверців. Вони заснували тут нове місто Білгород. Назва походить від білого вапняку, який слов'яни використовували як будівельний матеріал. У розчин додавали яйця, товчений мармур, вугілля і кремній.

Досі фортеця вражає свої потужними стінами та величними вежами. Товщина стін від 1,5 до 5 м, а висота стін та башт

— від 5 до 15 м. Колись фортеця мала 34 башти, а збереглися лише 26. З однієї сторони фортеця впритул височіє над Дністровським лиманом, з інших сторін оточена ровом, наповненим водою. Глибина рову сягає 13-14 метрів.

Улітку в м.Білгород-Дністровський проводиться фестиваль «Фортеця». Це різні конкурси, змагання, лицарські бої, виступи музикальних колективів.

На дошці:
фортеця
башти
рів
лиман
фестиваль

Вчитель називає слова, показуючи відповідні картинки. Учні повторюють хором, поодиночі.

3.7.Українська Венеція та Дунайський біосферний заповідник

Українською Венецією називають унікальне місто Вилкове, розташоване в дельті Дунаю, там, де річка впадає в Чорне море. Його заснували старообрядці- липовани в 1746 році. Найпоширеніший вид транспорту у них - човни. Саме на човнах можна потрапити до островів, адже стара частина міста складається зі штучних островів, на яких липовани вирощують соковиту полуницю та виноград. Місцеві жителі пригощають туристів смачною юшкою з дунайської риби та вином.

Поблизу міста Вилкове знаходиться найбільший острів в українській дельті Дунаю – Єрмаков. Його територія входить до складу Дунайського біосферного заповідника. Тут можна побачити різноманітних тварин, які почуваються впевнено і не бояться людей, бо їх обереігає держава. Це водяні буйволи, дикі

кабани, пелікани та ін.

На дошці:
Вилкове
липовани
риба
полуниця
виноград
Дунайський біосферний заповідник
пелікани
водяні буйволи
дикі кабани

Вчитель називає слова, показуючи відповідні картинки. Учні повторюють хором, поодиночі.

Виконання **впр.5**

4.Узагальнення та систематизація вивченого

Гра «Так чи не так»

Учитель називає достовірні факти про Бессарабію, діти показують великий пальчик догори і аплодують, а коли вчитель каже неправдиву інформацію, діти тупають ногами.

Гра «Tour Guide»

Учні працюють у групах.

Завдання:

уявити, що вони екскурсоводи.

Сказати 3 речення туристам.

Приклад:

Це Білгород-Дністровська фортеця.

Тут є _____.

Улітку тут проходить _____.

Гра «Travel Quiz»

Учитель ставить питання:

Де знаходиться Бессарабія?

Які народи тут живуть?

Що таке Фрумушика-Нова?

Чому Вилкове називають Українською Венецією?

Виконання **впр.** 6-8

5. Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Вправа «Мікрофон»

— Сьогодні я дізнався...

— Мені сподобалося...

— Я можу сказати...

Похвала

Урок 22. Традиції Бессарабії

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: формувати в учнів уміння описувати культурні традиції регіону; закріпити множину іменників; розвивати діалогічне та монологічне мовлення; формувати навички порівняння; розвивати міжкультурну компетентність; виховувати повагу до культур різних народів; формувати толерантність; прищеплювати інтерес до традицій Бессарабії

Очікувані результати: учні використовують конструкції:

- Тут готують...
- Це національна страва.
- Ми святкуємо...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); світлини; картки слів

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Традиції Бессарабії»

Учитель:

Я переконана, що у кожній вашій родині є свої традиції. Традиції – це звичаї, обряди, свята, пісні, одяг, страви, які люди бережуть і передають у спадок дітям. А які традиції є у вашій сім'ї? Сьогодні ви дізнаєтеся про традиційні страви народів Бессарабії. Допомогатимуть вам у цьому ваші добрі знайомі: Оленка, Богдан, Марійка та Михайлик.

3.2. Українські національні страви

Богдан представляє українців

В Україні здавна вважався символом міцної родини борщ: усі інгредієнти варяться, вирують, а потім, мліючи, передають свої аромати і смаки одне одному, стають одним цілим – багатим, наваристим, густим. Наш борщ – той, який ми любимо і готуємо в сім'ї. У ньому поєднано смаки і вподобання всіх родичів. Борщ занесено до нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО у 2022 році.

Символом гостинності українського народу є вареники. Їх готують з різною начинкою: картоплею, сиром, квашеною капустою, ягодами (найчастіше вишнями), грибами, м'ясом.

3.3. Болгарські національні страви

Оленка розповідає про болгарів

Баніца - болгарська національна страва.

Це листовий пиріг із сиром або бринзою, який заливається яйцями та сметаною й запікається. Походження страви пов'язують із болгарським народним переказом: «Коли Бог створював небо і землю, то земля (її уявляли у вигляді тонко розкачаного коржа) не вмістилася під небом (вр'шник) — кришкою). Тоді

Творець притиснув її, і земля вкрилася складками, як пиріг баніца. Так, згідно з уявленнями давніх болгар, з'явилися гори й доли».

Каварма – це страва з баранини або свинини. Вона буває у гарячому вигляді та холодному. У гарячому вигляді її подають як суп, а у холодному – нарізають скибочками.

3.4. Молдавські національні страви

Марійка розкаже про молдован

Мамалига - це густа каша з кукурудзяного борошна, часто подається з бринзою, шкварками та сметаною.

Плацинди – це плоскі коржі з різноманітними начинками (сир, картопля, капуста, вишня).

3.5. Гагаузькі національні страви

Михайлик розповість про гагаузів

Традиційні страви гагаузів – це киирма та манжа.

Киирма схожа на болгарську баніцу або молдавську вертуту.

Манжа – це овочеве рагу на основі болгарського перцю, баклажанів, томатів.

3.6. Лексична робота

Учитель, демонструючи світлини:

Пригадаймо усі національні страви, про які ви дізналися. Як вони називаються? Хто їх готує?

На дошці:

борщ

вареники

баніца

кавирма

мамалига

плацинди

манжа киирма

1.Гра “Memory Challenge”

Учні дивляться на слова 30 секунд.
Після цього викладач закриває дошку.

Запитання:

Які слова ви пам'ятаєте?

2.Гра “Food Match”

Учитель називає страву, а учні мають назвати народ.

Наприклад:

баніца → болгари

борщ → українці

Виконання **впр.1-3**

3.7.Граматична робота (множина іменників)

Тепер згадаймо, як змінюються слова, що називають предмети, коли мова йде не про один, а про багато предметів.

Наприклад, страва – страви, традиція – традиції. Пропоную зіграти у гру «Пінг – понг». Я називатиму слово в однині, а ви – у множині.

пісня – пісні

свято – свята

звичай – звичаї

народ – народи

танець – танці

Виконаймо **впр.4**

3.8. Закріплення конструкцій. Усно. Робота в парах.

На дошці:

Тут готують...

Це національна страва...

Учитель:

Зараз ми попрацюємо в парах. Кожен з вас обирає певний народ і розповідає про нього своєму партнеру. Наприклад:

— Тут готують вареники. Вареники – це національна страва українців.

Виконання **впр.5-7**

3.9. Фестиваль традицій

Розповідає Оленка

В Румунії з радістю зустрічають весну і вітають один одного бутоньєрками. Це свято Мерцішор, воно є частиною культурної спадщини ЮНЕСКО. Його відзначають і молдовани, і українці, що мешкають на Буковині. Така ж традиція є і у народів Бессарабії. 1 березня болгари відзначають свято «Баба Марта». Люди дарують один одному мартениці, які прикріплюють на лівій стороні одягу й носять цілий місяць на знак перемоги весни над зимою, а потім вішають на плодове дерево.

Болгарська мартеничка робиться з вовняних ниток червоного і білого кольорів. Вовна – це символ життя. Раніше існувала така традиція: мартеничку клали під камінь і перевіряли її через деякий час, якщо під каменем збиралися мурахи, то цього року буде великий приплід овець, якщо більше жучків – більше телят.

Розповідає Михайлик

Гагаузи зустрічають весну, відзначаючи її початок переважно святом Хедерлез (5-6 травня), яке знаменує пробудження природи та початок господарського сезону. Це одне з головних свят, день Святого Георгія. Воно символізує остаточний вступ весни у свої права, початок випасу худоби та польових робіт. Гагаузи влаштовують народні гуляння, ярмарки народних умільців, готують традиційні страви (булгур, курбан), відвідують родичів.

Збереглося багато легенд про так звану «юрієву росу». З давніх часів вона вважалася лікувальною для людини і тварин. Батьки примушували своїх дітей ходити босоніж по росі цього дня, щоб у них не хворіли ноги, а дівчатка намагалися умиватися цією росою, щоб бути красивими і рум'яними. Жінки збирали росу у флакони, щоб потім лікувати усілякі хвороби.

Прикраса «герданник». Здавна вважалося: що більше золотих монет у жінки, то вище її статус у суспільстві.

Розповідає Марійка
Молдовани Бессарабії славляться своєю працьовитістю і вмінням відзначати народні свята. Їхні запальні танці відомі й за кордонами держави. Кажуть, коли молдовани танцюють, земля тремтить під ногами. Молдавський танець «Жок» (гра – у перекладі) відомий у всьому світі.

Обрядове свято Коляди, яке досі проводять у селі Орлівка (передмістя Рені), – «Мошул» (у перекладі з румунської – «дід»). Відзначається в ніч з 24 на 25 грудня. Хлопці у величезних яскравих масках ходять від хати до хати, водять хороводи, співають колядки на старовинному молдавському діалекті про перемогу світла над темрявою. У кожному дворі вони бажають добра та щастя, боєм мачук виганяють весь негатив, який за рік зібрався у хаті. За це хлопцям дякують грошима, пригощають. Цей обряд внесли до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України.

Розповідає Богдан
Українці Одещини – це працелюбний народ. З повагою ставляться до традицій інших народів, відроджують свої давні звичаї і бережуть рідну мову.

Свято Колодій (українська Масниця) відзначають за тиждень до Великоднього посту. Це давній дохристиянський обряд, який зараз відроджується. На масничному тижні є звичай прив'язувати колодки тим, хто ще без пари. Це може бути дерев'яний брусок, поліно чи палиця.

Молодиці прив'язують колодку до тіла неодруженим парубкам та дівчатам, які не одружилися минулого року. Одним із мотивів в'язання колодки є покарання парубків, дівчат, які не одружились, а також їхніх батьків – за те, що вчасно не оженили сина чи не віддали заміж дочку. «Не жинився єси, то колодку носи!» А оскільки, ніхто не бажає тягти колодку, тож від неї відкупляються: кольоровими стрічками, танцями, піснями, їжею, напоями чи грошима.

За народним повір'ям Колодій — це бог і опікун шлюбу, щедро обдаровує здоров'ям, злагодою, достатком тих, хто створює родини, дарує подружжю діточок.

Колодій – суто українське свято, якому немає аналогів у інших народів.

Попри те, що найзвичнішою стравою у наші дні для нас є млинці, у давнину в Україні на Масничному тижні, під час свята, українці частіше їли вареники.

Вареники символізували молодий Місяць, готували з сиром, які вживалися з маслом чи сметаною.

Окрім вареників готували інші страви на основі молочних продуктів: сирники, сирні баби, налиснички, запіканки, локшину та галушки.

День української хустки. 7 грудня ми відзначаємо Всесвітній день української

хустки – свято, яке об'єднує сучасних українців навколо їхнього етнічного коріння. Українська хустка – це не просто елемент народного вбрання, а символ, який пройшов крізь століття, увібравши в себе історію, традиції та духовність нашого народу. Вона здавна супроводжувала українців у повсякденному житті, обрядах і святкових ритуалах, символізуючи любов, вірність, захист та зв'язок із предками. У різних регіонах України, зокрема й в Бессарабії, хустка відрізнялася стилем, орнаментами та способами зав'язування, зберігаючи унікальні культурні особливості.

Гра “Guess the Tradition”

Викладач описує традицію.
Учні вгадують.

Наприклад:

Люди носять червоно-білу прикрасу навесні.

→ Мерцішор

4. Узагальнення та систематизація вивченого

4.1. Рольова гра.

Учитель:

— Уявіть, що ви на фестивалі й представляєте свій народ. Розкажіть про свої традиції.

Кожен учень говорить:

— Ми святкуємо...

— Тут готують...

— Це національні страви.

4.2. Виконання впр.8

5. Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Урок 23. Я і Бессарабія

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Формат уроку: ігровий, рухливий, з частою зміною активностей

Мета уроку: навчити учнів поєднувати особистий досвід із культурним контекстом; закріпити вживання теперішнього та минулого часу; розвивати монологічне мовлення; формувати навички логічного висловлювання; розвивати інтонацію розповідного монологу; виховувати любов до рідного краю; формувати повагу до багатонаціонального середовища; розвивати особисту ідентичність

Очікувані результати: учні будують речення у теперішньому й минулому часі, використовують конструкції:

- Я живу в Бессарабії
- Я жив у Бессарабії
- Мені подобається цей край

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з персонажами (Богдан, Марійка, Оленка, Михайлик); світлини; картки слів

Обладнання учня: робочий зошит, ручка, кольорові олівці, простий олівець

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Я і Бессарабія»

Сьогодні ми продовжимо говорити про Бессарабію і про те, як ваше життя пов'язане з цим краєм.

Погляньте на ці світлини. Це Бессарабія. Я живу в Бессарабії? А ви? Чи всі ви народилися тут? Хто жив тут раніше?

3.2. Введення граматики. Теперішній і минулий час

Порівняймо речення зліва і справа.

На дошці:

Я живу в Бессарабії.

Я жив у Бессарабії.

Я люблю цей край.

Я жила в селі.

Мені подобається його природа.

Я ходив до школи тут.

У лівому стовпчику речення про дії, які відбуваються зараз, - це теперішній час. У правому стовпчику – про дії, які вже були раніше, - це минулий час.

На дошці:

Теперішній час

Живу

Ходжу

Люблю

Минулий час

жив

ходив

любив

Виконання **впр.1,2**

3.3. Робота з персонажами

Михайлик: Я живу в Бессарабії. Мені подобається цей край.

Марійка: Я жила тут усе життя.

Оленка: Я жила в іншому місті, але зараз живу тут.

Богдан: Я жив у Бессарабії з дитинства.

Учитель:

— Хто з персонажів говорить про минуле?

— Хто говорить про теперішнє?

Виконання **впр.3,4**

3.4. Робота в парах. Усно (**впр.5**)

Розкажіть один одному про себе.

1. Де ви живете?

2. Де ви жили раніше?

3. Що вам подобається в Бессарабії?

3.5. Інтонація монологу.

Учитель:

— Зараз я прочитаю вам уривок, послухайте інтонацію, прослідкуйте, де я підвищуватиму голос, а де знижуватиму.

Я живу в Бессарабії. Мені подобається цей край. Тут живуть добрі люди.

— Голос підвищується на початку речень, а знижується наприкінці.

Повторімо разом.

(Хорове повторення, індивідуальне читання).

Виконання **впр.6**

3.6. Складання монологу (індивідуально, **впр.7**)

Я живу...

Раніше я жив ...

Мені подобається ...

Тут є ...

3.7. Нейробіка

4. Узагальнення та систематизація вивченого

4.1. Конкурс на кращого знавця традицій народів Бессарабії

Запитання конкурсу:

1. Як називається болгарська страва, яку

подають рідкою у гарячому вигляді або твердою у холодному ? (Каварма)

2. Яку страву нарізають з допомогою нитки? Чия вона? (Мамалига, молдавська)

3. Це не баніца, не плацинда, не вертута, але теж з тіста. Хто її готує?

(Киирма, гагаузи)

4. Її полюбляють усі народи Бессарабії, вона може зберігатися у бочках, вона готується з молока овець, кіз, корів. (Бринза)

5. На це свято неодруженим хлопцям і дівчатам прив'язують колодку.

(Колодій).

6. Яка страва в українців символізує місяць? (Вареники)

7. З чим українці готують вареники? (Сир, картопля, квашена капуста, м'ясо, вишні, полуниця, чорниця)

8. Як називається гостра страва з перців у гагаузів? (Манжа)

9. Який молдавський танець відомий у всьому світі? (Жок)

10. Яке свято відзначають болгари 1 березня? (Баба Марта)

4.2. Самопрезентація (впр.8)

5. Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Похвала

Урок 24. Підсумковий. Я можу говорити українською

(підтвердження рівня А1)

Вікова категорія: 5-17 років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: підтвердити засвоєння всіх тем курсу; перевірити сформованість мовних компетенцій рівня А1; систематизувати знання з граматики (теперішній, минулий, майбутній час); розвивати зв'язне мовлення; формувати вміння будувати монолог; розвивати швидкість мовної реакції; формувати впевненість у власних знаннях; підтримувати мотивацію до подальшого навчання; розвивати повагу до культурного контексту Бессарабії

Формат: пригодницька мовна подорож у вигляді квесту "Мовний скарб Бессарабії". Учні проходять 4 великі місії, що відповідають 4 розділам курсу. У кожній місії — 3–4 короткі завдання з різних тем курсу. Після кожної місії команда отримує частину карти скарбу. У фіналі карта приводить до скрині "Скарб української мови".

Обладнання вчителя: дошка або фліпчарт; маркери; карта Бессарабії; тематичні світлини (місто, родина, їжа, подорожі, традиції); картки зі словами і фразами; конверти із завданнями для квесту; картки для рольових діалогів. **Обладнання студента:** робочий зошит; ручка; простий олівець; кольорові олівці; зошит для нотаток.

Хід уроку

Добрий день! Сьогодні ви продемонструєте, наскільки ефективним був для вас цей курс, і чи можна вважати, що ви володієте українською на рівні А1.

Перевірятиметься ваше усне мовлення, вміння будувати діалог на різні теми, сприймати мовлення на слух, знання граматики та традицій народів Бессарабії.

1. Вступна легенда

Учитель показує карту Бессарабії.

Учитель:

У Бессарабії захований мовний скарб.

Його можуть знайти тільки ті, хто знає українську.

Щоб відкрити скарб, потрібно пройти 4 мовні місії.

Учні отримують карту подорожі.

2. МІСІЯ 1. (повтор розділу 1) “Хто я?”

Завдання 1. Представлення

Кожен учень говорить:

— Мене звати ...

— Я з ...

— Я говорю ...

— Я живу в...

— Я працюю /навчаюся...

Завдання 2. Гра “Знайди родину”

Картки:

мама

тато

брат

сестра

Студенти складають речення:

— Це моя мама...

Завдання 3. Числа

Учитель питає:

— Скільки тобі років?

Студенти відповідають:

— Мені ... років.

Завдання 4. Мій день

Студенти завершують фрази:

Я встаю...

Я навчаюся...

Я люблю...

Нагорода: частина карти №1

3. МІСІЯ 2. (повтор розділу 2)

Завдання 1. Карта міста.

Учитель показує на дошці або на екрані схематичну карту міста.

На карті позначені прості об'єкти:

Школа / магазин / парк / лікарня / кафе / вокзал

Учитель ставить запитання, показуючи на різні місця карти:

— Де школа?

— Де магазин?

— Де парк?

Студенти відповідають, використовуючи прості конструкції:

— Тут.

— Там.

— Ось тут.

— Там поруч.

Завдання 2. Транспорт

Учитель демонструє картки з транспортом:

Автобус / метро / трамвай / таксі / велосипед

Учитель ставить ситуаційне запитання:

— Як доїхати до вокзалу?

Студенти відповідають, використовуючи модель:

— Я їду автобусом.

— Я їду трамваєм.

— Я їду метро.

Завдання 3. Магазин

Учитель пояснює ситуацію:

Ви у магазині. Ви хочете щось купити.

На дошці записуються ключові фрази:

— Скільки коштує?

— Я хочу купити...

— Дайте, будь ласка...

— У вас є...?

Учні отримують картки з товарами:

Хліб / сир / вода / яблука / молоко

Рольова гра у парах: один студент — продавець, інший — покупець.

Приклад діалогу:

— Добрий день.
— Добрий день.
— Скільки коштує хліб?
— 20 гривень.
— Я хочу купити хліб.
— Будь ласка.
Після 2–3 хв студенти змінюють ролі.

Завдання 4. Їжа

Учитель роздає студентам картки з назвами страв:
Борщ / вареники / піца / салат / яблуко / чай / кава
Кожен студент обирає картку.
Студенти складають просте речення:
— Я люблю борщ.
— Я люблю піцу.
— Мені подобається чай.
Нагорода: частина карти №2

4.МІСІЯ 3. (повтор розділу 3). “Людина і час”

Завдання 1. Опис людини

Учитель показує картинку людини (або кілька різних картинок).
На зображеннях можуть бути чоловік, жінка або дитина.
Учитель звертає увагу студентів на зовнішність людини.
Можливі слова: високий, низький, молодий, старий, гарний, веселий
Учитель ставить запитання:
— Хто це?
— Який він?
— Яка вона?
Студенти складають короткі речення.
Приклади:
— Він високий.
— Він молодий.
— Вона гарна.
— Вона весела.

Завдання 2. Час

Учитель пише на дошці три слова:
учора — зараз — завтра
Учитель читає речення.

Студенти повинні визначити час дії.

Приклади:

Я був у школі.

Я в школі.

Я буду в школі.

Студенти відповідають:

— Учора.

— Зараз.

— Завтра.

Далі студенти отримують картки з дієсловами:

вчитися

працювати

гуляти

відпочивати

Студенти складають речення у трьох часах.

Приклад:

Учора я гуляв.

Зараз я гуляю.

Завтра я буду гуляти.

Завдання 3. Здоров’я

Учитель пояснює ситуацію:

Уявіть, що ви у лікаря або говорите з другом.

Учитель називає різні ситуації.

Приклади:

— У вас болить голова.

— Ви почуваетесь добре.

— Ви втомилися.

Студенти відповідають короткими реченнями.

Приклади:

— У мене болить голова.

— У мене болить живіт.

— Мені добре.

— Я втомився.

Завдання 4. Подорож

Учитель показує картки з містами.

Наприклад:

Київ

Львів

Одеса

Ізмаїл

Учитель ставить запитання:

— Де ти був?
Студенти відповідають, використовуючи модель:

- Я був у Києві.
- Я був в Одесі.
- Я був у Львові.

Далі учитель може поставити додаткове запитання:

— Що ти робив там?

Можливі відповіді:

- Я гуляв.
- Я дивився місто.
- Я відпочивав.

Нагорода: частина карти №3

5.МІСІЯ 4. (повтор розділу 4). “Бессарабія”

Завдання 1. Телефон

Учитель може підготувати картки з ролями “Абонент” і “Телефоніст”.

Модель діалогу:

- Алло!
- Можна поговорити?
- Так, звичайно.
- Дякую!

Інструкція для учнів:

Один учень грає роль того, хто телефонує. Інший відповідає. Потім ролі змінюються.

Завдання 2. Свята

Учитель показує картки або зображення свят:

- Різдво
- Новий рік
- Великдень

Учні називають свято та складають речення:

- Ми святкуємо Різдво.
- Ми святкуємо Новий рік.
- Ми святкуємо Великдень.

Завдання 3. Бессарабія

Учитель показує карту Бессарабії.

Учні відповідають на запитання:

- Що це?

— Де це?

Модельні речення:

- Бессарабія — це регіон.
- Тут живуть українці.
- Тут живуть болгари, румуни, гагаузи.

Завдання 4. Традиції

Учитель готує картки з предметами або стравами:

- борщ
- виноград
- фестиваль та інші

Студенти обирають картку та складають речення:

- Це традиція.
- Це українська традиція.
- Борщ — це традиційна страва.

Нагорода: частина карти №4

6.Фінальна місія. “Я можу говорити українською”

Учні складають карту скарбу. Карта показує скриню.

У скрині напис:

★ **Я можу говорити українською!**

7.Фінальне завдання

Кожен учень говорить маленький монолог:

- Мене звати...
- Я живу...
- Я люблю...
- Я можу говорити українською.

8.Святкове завершення

Учитель вітає учнів з завершенням курсу. Вручає сертифікати, робить спільне фото.

Додаток 1.

Нейробіка

Вправи з нейробіки є ефективним інструментом під час вивчення мови, оскільки вони активізують роботу мозку та покращують когнітивні процеси, необхідні для засвоєння мовного матеріалу.

Асиметрична гімнастика сприяє одночасній роботі правої і лівої півкуль мозку. Це покращує координацію між ними, що важливо під час мовлення, адже одна півкуля більше відповідає за логіку, граматику та аналіз, а інша — за образність, інтонацію та асоціативне мислення. Завдяки цьому учням легше сприймати та відтворювати нові слова і мовні конструкції.

Вправи на розвиток уваги допомагають підвищити концентрацію та здатність утримувати увагу на навчальному матеріалі. Під час вивчення мови це особливо важливо, адже учням потрібно уважно слухати вимову, помічати написання слів, розрізняти мовні форми та виконувати завдання без помилок.

Вправи на розвиток пам'яті сприяють кращому запам'ятовуванню нової лексики, правил та мовних моделей. Регулярне тренування пам'яті допомагає швидше засвоювати слова, довше їх зберігати в пам'яті та легше використовувати у мовленні.

Таким чином, використання вправ із нейробіки на заняттях створює сприятливі умови для активізації мислення, підвищення уваги та пам'яті, що робить процес вивчення мови більш ефективним і результативним.

1.Вправи з асиметричної гімнастики

Асиметрична гімнастика для мозку — це комплекс вправ, під час яких права і ліва частини тіла виконують різні рухи одночасно. Такі вправи активізують роботу обох півкуль мозку та покращують взаємодію між ними, що сприяє кращому засвоєнню мовних знань. Асиметрична гімнастика активізує роботу мозку, підвищує увагу, пам'ять і швидкість мислення, що робить процес вивчення мови більш ефективним.

- 1.Капітанське
- 2.Позитивне
- 3.Фіга
- 4.Мисливець - заєць
- 5.Вуха - ніс
- 6.Переможець
- 7.Дороговказ
- 8.Пазли
- 9.Дрова
- 10.Уклін

2.Вправи на розвиток уваги

Лабіринти — учні повинні провести шлях через лабіринт від початку до виходу, що розвиває концентрацію уваги та візуальне мислення.

Закреслити-підкреслити — учні отримують ряд символів, букв або слів і повинні швидко знайти та закреслити одні елементи, а інші підкреслити за заданим правилом.

Знайди відмінності — учні порівнюють дві схожі картинки та знаходять між ними відмінності, тренуючи уважність до деталей.

Доббл — учні шукають однаковий символ або слово на двох картках і швидко його називають.

Малюємо двома руками — учні одночасно малюють однакові або різні фігури правою і лівою рукою для розвитку

координації та концентрації.

Пишемо лівою рукою дзеркально числа / слова — учні намагаються написати числа або слова лівою рукою у дзеркальному відображенні, що активізує роботу мозку та увагу.

3.Вправи на розвиток пам'яті

Меморі: це навчальна гра для розвитку пам'яті та уваги, у якій учасники відкривають картки та намагаються знайти однакові пари. Гравці по черзі перевертають дві картки, запам'ятовують їх розташування та шукають відповідні пари. Гра розвиває зорову пам'ять, концентрацію уваги та сприяє кращому запам'ятовуванню слів і понять. У навчанні мови «Меморі» допомагає закріплювати нову лексику, асоціації та значення слів. Можна придбати тематичні картки на різні теми: професії, їжа, тварини тощо.

Фотоапарат: це коротка вправа для тренування зорової пам'яті та вимови: учитель швидко показує картки з українськими словами і озвучує їх, після чого знову демонструє картки, а учні мають пригадати та правильно вимовити слово.

Піктограми. Метод піктограм допомагає учням швидко зрозуміти і запам'ятати лексику та прості конструкції, обходячи переклад. Він перетворює абстрактні слова на зорові образи, що полегшують запам'ятовування та автоматизацію мовлення.

1. Намалювати піктограму → 2. Проговорити слово українською (без перекладу) → 3. Учні повторюють хором → 4. Повтор індивідуально → 5. Скласти речення за схемою піктограм → 6. Повтор хором / по черзі → Учень по піктограмі згадує слово.

Чому це ефективно? Мозок працює з образами, а не з перекладом. Учень бачить картинку і значення слова вже запускається в мозку без рідної мови. Без перекладу мозок створює прямий зв'язок: образ → значення слова → українське слово → вимова. Учень не перекладає у голові, а одразу думає через українські конструкції.

“Римська кімната” — вправа, де спочатку в класі обирають конкретні місця (двері, дошка, стіл, вікно тощо), потім до кожного місця “прив'язують” нове українське слово через яскравий образ. Після чого вчитель показує на ці місця, а учні згадують і називають відповідні слова українською.

Зорові гачки — це вправа для запам'ятовування лексики: вчитель показує картинки з вивченими словами (фото + написання слова) і одночасно називає слово українською, учні повторюють вголос. Потім учитель показує картинки, учні пригадують слово українською. В прямому порядку, в розкид. Потім учитель показує напис слова українською, учні називають слово українською.

Сніговий ком: це інтерактивна вправа, під час якої кожен учасник поступово повторює попередні слова та додає нове. Таким чином ланцюжок слів постійно збільшується, ніби снігова куля, що котиться і стає більшою. Як проводити вправу з новою лексикою:

Учитель пропонує тему або нову лексику уроку.

Перший учасник називає одне нове слово.

Другий повторює перше слово і додає своє нове слово.

Третій повторює вже два слова і додає наступне.

Кожен наступний учасник повторює

весь попередній ряд слів і додає нове.

Приклад: тема «Їжа». 1 учень: яблуко; 2 учень: яблуко, хліб; 3 учень: яблуко, хліб, сир; 4 учень: яблуко, хліб, сир, молоко

4. Ігри.

Крокодил — гра, де один гравець тягне картку зі словом українською і показує його жестами та мімікою, а інші діти намагаються вгадати слово, повторюючи його вголос, хто вгадає першим — отримує бал і стає наступним ведучим, гра продовжується до закінчення карток або часу.

«Хто я?» — учень отримує картку з українським словом, наприклад, «кіт» і прикріплює її на лоб, не дивлячись на слово.

Він питає інших: «Це тварина?» → інші відповідають «Так».

«Воно маленьке?» → «Так».

«Воно може гавкати?» → «Ні».

Поступово учень логічно приходить до відповіді і називає слово «кіт» українською. Раунд закінчується, і наступний учень отримує картку на лоб.

Впіймай слово. Учитель називає слово українською, а діти повинні знайти предмет у класі або показати жест.

Сніжна куля. Діти пишуть українське слово на папірці, скручують його в «сніжну кулю» і кидають іншому гравцю. Гравець розкручує папірець і вимовляє слово українською.

Лото або Бінго з картками. Діти мають картки з малюнками або словами, ведучий називає слово українською, і діти закреслюють відповідне на своїй картці.

Рибалка слів. Малюнки або слова (картки) «плавають» у коробці. Діти «лов-

лять» одну картку і називають слово українською або складають речення.

Хованки слів. Слова або малюнки ховаються в класі або кімнаті. Діти шукають їх за підказками українською.

Склади слово — гра, де вчитель дає листочки з буквами, а діти або команди складають з них українське слово на задану тему, хто складе першим і правильно — отримує бал.

Актуалізація опорних знань

Перед початком кожного уроку робимо асиметричну гімнастику для мозку, вправи на вибір з блоків «Ігри», «Вправи на розвиток пам'яті» з лексикою з попередніх уроків.

Узагальнення та систематизація вивченого

В кінці кожного уроку повторюємо лексику, вивчену на поточному уроці за допомогою вправ з блоків «Ігри», «Вправи на розвиток пам'яті».

Interreg
NEXT Румунія-Україна

Співфінансується
Європейським
Союзом

ASSOCIATION
OF UKRAINIAN REGIONS
FOR THE DANUBE STRATEGY

